

Szerkesztőségi iroda:

R-Szombat, Jánosi-utca 42. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bérmentelen levelek nem fo-
gadtnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losoncz-utca 24
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatalt illető előfizetési
pénz-, hirdetés-, nyilvánter-
és felvétel-lapok.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peztor ter-
fogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyilvtér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont” kiadóhivatala Rimaszombat Losoncz-utca 24. sz., nemkülönbön minden hazai postahivatal. Az előfize-
tések legezészerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Szontagh Bertalan meghalt.

Gyászlobogókat lenget a zord téli szél;
ujjonnan ásott sírgödörbe szórja a felkapott ha-
vat. Végig táncoltatja a zörgő faleveleket a te-
metőn; enyészetet, halált lehel minden fuvallata.
— Harangok zugása felel síró szózatára, s az
emberek szemében könnyet fakaszt halotti éneke.

Milyen hasonlatosság a természet s az em-
ber kimulása között! Halotti szemfödél borul a
földre, s hol eddig viruló táj terült, most sir-
rabló madarak kutatják az eltemetett virány he-
lyét. — Halotti szemfödél borul a koporsóra, s
hol eddig öröm és boldogság letek esendes,
nyugalmas otthont, most a fájdalom, a keserv
szivrepesztő siralma hangozik.

Nagy halottunk van. — Gömörmegye hir-
neves alispánja nincs többé.

Midőn a százados tölgy, melyre alázattal
tekintenek kiesinyre nőtt társai, ledől, oly űrt
hagy maga után, mit évek hosszú során át be-
nem tölthet a természet teremtő ereje. — S mi-
dőn a társadalom egy-egy vezérszlopa össze-
omlik a kérlelhetlen végzet sujtó csapása alatt,
megrendül vele ama nagy épület is, melynek
sulya rajta nyugodott. — Megyéinknek ilyen osz-
lopa volt Szontagh Bertalan. — Az űrt, melyet
maga után hagyott, hosszú időközön át nem töl-
theti be egyéb, mint elveszte fölött éreztet fáj-
dalmaunk mérhetetlen volta. Megyénk amaz épü-
let, melynek támasza vala, ki tudja, mikor nyer
ismét ily hatalmas oszlopot.

Mert ama jeles tulajdonok, melyekkel az el-
költözött ékeskedék, csak keveseknek jutnak oly
mértékben osztályrészül. — A szellem teremtő
ereje, karöltve az erély lélekedző hatalmával, s
hevülve a hazaszeretet kiolthatlan lángjánál;
ezek ama titkos rugók, melyek nagy halottunk
működését oly áldásossá, oly bámulatossá tevék.

T Á R C Z A.

Gyászdal,

mely néhai tisztelendő tudós **Zsigmond Sámuel** urnak (szül.
1788. mártius 21. meghalt 1833. ápril 19.) pozsonyi evang. liceum
nagyérdemű professorának emlékeztetőre szenteltetett.

Elszakadál, s végkép; nem képes Téged előnkbe
Arja keservünknek visszaidézni soha.

A közügyen többé buzgón munkálni nem fogsz,
Földön tuli hazád biztos ölebe vonulsz.

Sirni csupán? ah sirni lehet hantodnak előtte,
Néma sohajtásban könnyeket öntve reá.

Fáradásaidért mi csekély! könnyekkel adózni,
S bár kínos érzéssel, vissza sohajtani feléd.

Tettel vitted elő közügyét e drága hazának,
És mi csupán sirjunk oly kora hantod előtt?

Árva sereg! jöjj áldni porát zöld sirja felé most,
Drága tanítódnak hamvadozó pora ez.

Mint szélvész üldözte hajós kikötőhöz elérvén,
Gyenge vitorláját nem lobogtatja tovább;

Meggondolja nyugodt szívvel pályája veszélyit,
A dühödő szélvész közt habemelte hajót.

És szíve nem borzad, mert a nyugpartra kiköthet;
S bus viharok múltán béke fogadja be őt.

Igy a földi lakos; ha dühös szélvésznek utána,
A sir béke ölen lágy nyugalomra talál;

Százados álma szelid, minemű a mennyei lényé,
És neve áldás lesz hű maradéka között.

Küzdé sokat; küzdése után ezéljához elére,
S a küzdő fűrtjén mennyei palma ragyog.

Háborodó keblünk nehezen nyugalomra találhat,
Miglen egy istenség néki győzelmre segít.

*) Kedves szolgálatott vélünk tenni olvasóinknak, midőn megyénk
néhai jelesének Terray Károly, rimaszombati egyesült prot. gymná-
siumi volt tanárnak ezen ifjúkori művét lapunk derék munkatársa
Terray István ur szívessegeiből közöljük. A mű 1833-ban íratott
szerző által theologus korában, kitűnő professora a hírneves Zsig-
mond halála alkalmakor.

— A lélek, e kiesiny végtelenség, mint a nagy
francia böles nevezi, tanulmány tárgyává téve,
csodálatra kész, akár felette áll a közönségnek,
akár vele egy színvonalon. — Természetes, hogy
előbbi esetben dusabb siker jutalmazza a kutató
szellemet. — A körünkől eltávozott nagy lélek
méltán képezheti tárgyát ily irányu vizsgálódás-
nak, mit még könnyűvé tesz amaz alkotások so-
kasága, melyeket maga után hagyott s fényével
övezett.

Tulhaladja e sorok szűk keretét, hogy a
közügynek szentelt ezen élet lefolyását ismertes-
se. — A fájdalom, mely lelkünket betölti, aka-
dálya a nyugodt szemlélődésnek. — Most csak
az égboltról lefutott meteor ragyogó pályája le-
beg előttünk, a nélkül, hogy ez ut egyes részeit
bővebben megvizsgálhatnók.

Mert, habár alapjában igaz a költő mondása:

„Nyerd bár világi életedben
Eg s föld minden koszorút,
Neved csak az mit
Egy sírkő rád olvas: „Fait.”

mégis, amaz emlék, melyet az elhunyt egy egész
megye szívében emelt magának tetteivel, talán
maradandóbb leszen, talán többet jelentend e rö-
vid szóeska elröppenő hangzatánál.

Igen, s ki utána jő, pirulás nélkül elmond-
hatja majd Győri Vilmoossal, ennek Székács fö-
lött hangoztatott szavait: „S azt én érzem leg-
jobban, hogy tisztében pótolhatatlan.”

Memento mori. . .

Hullanak a nagyok . . . törli a Libanon ezedrusait
a szélvész! Mint sötét felbő, a halál bús sejtelve meg-
lepi lelkünket s a kísértet elől nem tudunk menekülni,
bármerre forduljunk, bárhová hajt-uk fejünket, a ré-
mes árny mindig szemünk előtt lebeg, ott látjuk magunk
előtt, a mint hideg karjaival átölelni akar, megériinti lá-

Száz akadálylyal kell megvívni az emberi szívnek,

S végre az ész egy jobb pálya nyomára hajol.

Itt örököszt ne remélj; évinc változva forognak,

A nagy idő mindent néma homályba borít.

A végzet szigorú, nem kérlelhetni hatalmát,

Es nines állandó, merre nap utja viszen.

Olykor arany sugarát a hajnal szerte lövelli,

S elfedi azt a mély tellegek árnya korán.

A balsors kitörő fájdalmi fognak el olykor,

S nines, ki segédkarját nyujtni előnkbe hajol.

Képzletünk bár messze ragad, bár messze reményünk,

S fölvezet arra, hol a csillagok árja lebeg;

Nines akadály, nines semmi erő korlátba szoritni

Képzletünk röpét, mely kiesapongni szeret;

Bár boldog napokat látunk a messze jövőből

Lengni felénk! akkor boldogok oh mi magunk!

Fölriadunk, s tündérmunk elenyészik azonnal,

Hajh! e durva való köddel előnti egünk!

Im ki erény útján biztos vezetők vala nem rég,

S számos férfiakat honja diszére nevelt,

Nines többé; zokogó panaszunk azt vissza nem adja

Kit nyugalomnak örök lakja ölebe fogad.

Messze vidékekről jött hozzá számtalan ifju,

S a tudomány mezején bizton előre haladt.

Ápolgatva szegényt, árvát mindenba segítve,

Atyja gyanánt gondját tisztá szívünkre veté.

Ösünk nyelve pedig szent volt s sértetlen előtte,

Azt terjeszteni elő sokszori gondja vala.

Meghalt. Már többé nem fogja erényre vezetni

Böles példája szerint a tüzes ifju szívet

Még is az ifjak előtt szent lesz emléke örökké,

Kik pályája nyomán törnek utána híven.

Jertek! az új kikelet szüleményit az ifju virágok'

Bimbajit Elhúnytnak hantja fölébe vigyük.

Aldozunk neki, ő éltét áldozta honának,

S napjait eltölté fáradózása között,

Aldozatunk bár gyenge; de keblünk érzete tisztá;

S a dicsőült lélek tisztá szívünkre figyel.

Hervad az ifju virág; szíveink érzése öröklő,

Hosszu év sora nem képes eloltani azt.

zas homlokunkat, de a tátongó szemüregéről nem tud-
juk levenni tekintetünket, mert felünk, hogy a mely pil-
lanatban lekapjuk róla szemünket, elragadja tőlünk azt,
a mit legföltékenyebben örzünk: az életet.

Es mégis hányszor dicsékszünk fenhangon, hogy a
haláltól nem rettegünk! Hányszor törekszünk egy tyo-
morult szó miatt, lezjobb barátunk életére, s bocsátjuk
szívébe az életet kioltó gyilkos önt. Hányszor válik di-
ceskvő önzés tárgyává, egy erőszakkal kioltott élet!
Hányszor mondjuk el vidám társaságban, hogy életünk
semmit sem ér — s a következő pillanatban felajánljuk
egy talán perczekig boldogító mosolyért. . . ! De midőn
a koporsó előtt kell megállnunk, midőn megnyílik előt-
tünk a temető kapuja, a sirnak szája, mely azt zárja el
előlünk, ki szívünknek annyira kedves volt. — s a sir
nem adja vissza halottját — jut-e eszünkbe, hogy voltak
pillanataink, melyekben könnyelműen a halál karjaiba
akartuk dobni életünket. . . ? Jut-e eszünkbe, hogy ezt
a mindenek felett drága életet, melylyel oly kevéssé
gondolunk, minden pillanatban feláldozhatjuk hiu vá-
gyainknak, üres ábrándjainknak. . . ? Jut-e eszünkbe,
hogy örömeinknek, vágyainknak, minden törekvéseinknek
s még a jövő méhében rejlő tetteinknek is háttérbe
oda kell illesztenünk ama rettenetes sententiát: por vagy
és porrá kell lenned!

Memento mori . . . !

A teremtésnek élet-pezső reggelén, mint az örök
szellem legmagasabb nyilatkozatának remekét, isten lelke
lehelletének tündöklő képét, a végtelen tökély dicső ko-
ronáját, láthatjuk az embert. Az embert, ki a teremtés
reggelen őta fut, fárad, hogy megközelítse alkotóját, ki
várost épít Amphionként, országokat alapít az örök igaz-
ság zászlóját lobogtatva, lépéseiként emelkedik a tökéle-
tesedés Parnassusára, míg önmagát mulja felül, midőn
újabb és újabb hitnek emel templomot, oltárt épít belé
s imádó polgáru oda állítja — önmagát.

Mégis, miesoda az ember, kit a mindeneknek al-
kotója ily végtelen dicsőséggel ruházott fel. . . ? Miesoda
az ember, kinek porhüvelyébe van beszorítva a leghaal-
masabb erő: az ész. — melynek segélyével megnyer-
gelte a viharzó tenger hullámparipáit, szót ada a durva
éreznek, villám szárnyakon repülő tudományt a föld ke-
rekét átölelő sodronynak. . . ? Miesoda az ember?

Feleljetek meg rá ti, kik e hó 13-án, ama meg-
rázó jelenetnek tanúi valátok. — — — — —

December 13-ika egyike volt a legszebb téli dél-

Aldást zeng buzgó ajkunk, háromszori áldást,

A ki vezérünk volt, oly kora hantja felett.

Mély sírodnak ölen porodat szent béke fedezze,

És ajkunk mindég áldva sohajtja neved.

A Tudomány, Haza s a Vallás Zsigmond névének

Aldást mond, s hamvát tiszteli bolta után!

Terray Károly.

Az én első írói honorariumom.

Napok óta időztem már az országos kiállításon. Még
ittthon erős fogadást tettem, hogy a népszínházba minden
este elnézek, főleg mikor népszimű lesz előadásra kiírva;
annál inkább, mert Éva Lajos, ki évek előtt egy nép-
sziműművet megbíralt, lelkemre kötötte, hogy gyakran
nézzek előadásokat; mert mint hozzám írt bíráló levelé-
ben rám fogta: „a tehetség egészen megvan, csak a tu-
domány hiányzik a technikát illetőleg.” Nap nap után
mult a nélkül, hogy jegyet kaptam, hogy az Éva által
nekem oly buzditólag ajánlott iskolába bejuthattam volna.

Felvirrad egy októberi vasárnap. A falragaszokon
a „sárga csikó” Blahánéval. Feltettem magamban, hogy
török-szakad, előadást kell látnom. A nap egy részét a
kiállítás területén töltöttem. Soha szebb napom nem volt
a fővárosban. A külföld által is annyira megesodált ki-
állításunk egyes tárgyainak szemügyrevétele közben a
szerencsés véletlen úgy akarta, hogy találkoztam s meg-
ismerkedtem derék Telepy Károlyunkkal és kedves esa-
ládjával, mely e nap felerészében aztán kalauzom is lett.
Az a szép anya öt leányával, ugyanannyi róza, a fejlő-
désnek hat fázisában! Hogy egyik-másik csarnokban mit
beszéltek, mit magyaráztak nekem, akkor se tudtam, hát
hogy tudnám most, hiszen csupa merő szem lettem egé-
szen. . . s nem hiába, hogy oly nő közelébe jártam kel-
tem, ki esont és vér, halhatatlan Egresynk esontja és
véreből: egyre a színjáték dicsősége lebegett előttem, és
soha oly erősen meg nem fogadtam mint e delután,
hogy ma a „sárga csikót” látnom kell mindenáron!
Öt óra volt delután. A kiállítás területén megalla-

utónoknak. Reggeltől kezdve délután három óráig hullott a hó — azután erős hideg állt be, mintha a természet engedélyt akart volna adni az embereknek arra, hogy a vasárnap délutánját társaságban töltsék el. A kaszinó korán feltelt meg; rendes vendégeinek apraja nagyja együtt volt, s kiki a maga módja szerint igyekezett szórakozni. A játék asztalok már mind el voltak foglalva s azok kik a partiból kimaradtak, részint kisebb csoportokban beszélgettek az elmúlt napok élményeit, részint a játszókban gyönyörködtek. Ritkán volt a kaszinói társaság annyira komplet, s oly vidám... Itt a vörös-kereszt egyesület buzgóságát dícsérték, amott a futáság bajlítottak szőnyegre, tulfelé meg a nőgyógyászati társaság bírálgatták. Denique mindnyájan megegyeztek abban, hogy a téli szeziónban nál is lesz elég eszmi előadást is fognak rendezni. Senki sem sejtette, hogy néhány perc múlva oly megröndítő tragoediának lesz tanuja...

Egyszerre — kevéssel 5 óra előtt — egy öszebcsavarodott, magas természetű, tekintélyes alak lép a játszó terembe. Mindenki tiszteletteljesen enged neki utat s míg a termen végig sétál, ismerős és ismeretlen köszönti. Arca a szigorúság és jellemzilárság vonásai, szemében a sas-teljes, magas homlokán a mindenek felett domináló észtehetség: tiszteletet és hódolatot parancsolnak. De a szigorúságnak erős vonásai elsimulnak, a sas-teljes nyájassá válik, a mindenek felett domináló észtehetség szerényen elrejtőzik a kaszinói társaság vidám csoportjainak láttára. Hiába az ember úgy van alkotva, hogy ha vért lát maga is hajlandó vért ontani, mint a katona, ki fél a háborúba menni, de ha megölik bajtársát, oroszláni bátorságot nyer. — Ellenben a vidám társaság hasonló vidámságra ösztönzi lelküket, hajlandók vagyunk elfelejteni életünk apró-cseprő bajait, háttérbe szorulnak a sérelmek, melyekkel megkeserítették, jól esik, ha a keblünkkel marczangoló sötét gondolatoktól egy pillanatra megmenekülünk s a felejtés kelyhéből megízlelünk néhány esepet, úgy is elégszer üritjük ki a keserűség poharát, midőn almatlan éjjelünk arra törekszünk, hogy a beesületünket, jellemzőket alutakon fenyegető vést az igazság egyenes útján haladva elkerüljük... Pedig én láttam a napot vértócsába fűrdni, láttam az erősnek derekát megtörni, láttam hogy nem a gyorsak érik el a célt, nem a hatalmasak vivják a diadalt, láttam az erős sást dícsősége magasságából szárnyaszegetten hullani alá, de hogy az igazság keresőnek kosara üresen maradt volna: ezt soha sem láttam! Es meggyőződtem arról, hogy az igazság, mint a hamvaiból föleledt phönix újra és újra feltámad, hogy elhagyója felett fényes diadalt ülve, uralkodjék az idők végtelenségéig...

Az öszebcsavarodott tekintélyes alak, derült mosolylyal fogadta a társaság tagjainak üdvözlését, arca szigorúságát derengő fény váltotta fel, s midőn egy feszelenül kártyázó társasághoz érkezett, melyben a parthie kimenetele felett a partierek pro-et contra vitáztak — maga is jó kedvében kiáltott föl:

— Így szeretem én a társaságot, ha mindnyájan élénken játszanak!

Ezek voltak utolsó szavai... Aztán helyet foglalt egyik játszó oldalánál s pár perzig gyönyörködött a játékban.

Ezzel a kaszinói társaság ismét a napirendre tért; folyt a pagát üldözés, natur bella, carambole és muszka-partie mint reudesen.

Egyszerre a társalgás megszokott zsvájváj át egy szokatlanul tompa dobbanás volt hallható s a következő pillanatban mindnyájan arra fordíták fejüket honnan a szokatlan zaj származott. Az öszebcsavarodott tekintélyes alak lebukott székeréről.

Jó barátok, orvosok, ismerősök, közelállók siettek segélyére, de hiába, mert a megtört hatalmas alak még egy néhány epep hidegvízlet nyelt, s aztán Szontagh Bertalan, Gömörmege alispánja többé nem volt.

podás nélkül haladtunk sokáig. Társnöm T. G.-tól kérdem: nem tudja, hova igyekszünk mi most? Liba-etezésre, felelé. Hát miféle libákat etetnénk mi itt kicsikém! Mamuska ad oszonut nekünk a lányoknak. No — jegyzem meg — ha ily libákat őrizhetnék, még e falusi eszemmel is, ma libapasztorának esapnék föl!

Megtörtént a liba-etezés is. Esti hat óra lett, s búcsúzni kezdtem a szép társaságtól. Hova akar menni? minket ugyan nem hagy el ma egy tapodtat se; ha a napot együtt töltöttük, együtt töltjük az estét is; meggyünk azonnal Andrási-utj otthonunkba. Nem lehet! máskor százszor, de ma nem! fogadást tettem, hogy török-szakad, ma látanom kell a „sárga esiköt!” Van jegye? Nines. Akkor a mi vendégünk lesz, veték vissza, mert ott jegy nélkül ilyenkor már csak fejedelmi látogatónak nyílik hely. Mindegy, — felelé — akkor felesapok fejedelemnek, vagy legalább egy kis prinnek, de ma a színházba bejutnom kell. Jó éjt! az ohajtott viszontlátásig.

Pár perc múlva a közuti vaspálya kocsijait ostromoltam ama szerencsés százakkal és ezerekkel együtt, kik a főváros kerepesi-utj vonalára bizonyára kész színházi jegyekkel tödültek. Egy pillanatra sem kételkedem többé, hogy ma látni fogom a „sárga esiköt.” „Csak fejedelmi látogatónak nyílik hely.” E szavak cseugtetek fülemben és lelkemben, mióta azok ama szép ajkáról elröppentek. Egy pillanat még, s megáll a kocsi a színház előtt. Felmagasult szívvel, egy fejedelmi sarj fensőség-érzetével rohanok a jegyváltó felé. Nines! nem lehet! távozzanak urak és hölgyek, mert már délben elfogyott a jegy a mai estére. És — a „sárga esiköt” után epedő százak zugva, méltatlankodva oszlottak szét. Egy pillanatra mintha egemből estem volna le, lesüljedtem, — majd egy szózat rázott föl: „most már csak fejedelmi látogatónak nyílik hely,” felbátorodva kiálték egy ott álló urra: öltönyérül itélve, ön otthonos e palotában? mondja meg, mi módon juthatok be az előadásra? Sehogy uram! felelé, itt már jegy nélkül csak fejedelmi látogatónak nyílik hely! Akkor bejutok, csak mutassa meg nekem Éva urat, hogy lásson. Ott fönn van a legfelső emeleten, mondá és tovább halad, engem ott hagyva, mint kiből

A kaszinói társaság arca halványra tette a megdöbbenés. Az épen azon pillanatban belépő dr. Trajtler István azonnal az elbukottához sietett és noha dr. Licatschein Adolf és Molnár Ferenc orvosnövendék segédkezése mellett minden lehetőt megkísérelt: a halottba életet lehellni nem tudott. Nem használt az érvágás s a légzésnek mesterséges uton való megindítása nem sikerült. A halál minden szenvedés nélkül az elbukás után néhány pillanatra bekövetkezett.

Igy kellett összeomlania a még néhány perczel előbb is oly hatalmasan imponáló alaknak! Megdöbbenő vala, midőn az elhunyt szolgálja, meglátván urát kiterítve, a terem közepén hangos zokogásra fakadt. Nagyön érezhette a rászülődő veszteséget...

Ime itt a felelet a feltett kérdésre, hogy micsoda az ember! Por és hamu. Es tudásuk még annyira sem terjed az élet és halál nagy problémájával szemben, hogy megmondhassuk előre szeretteinknek, midőn eltávoznak körükből, hogy mikor térünk vissza, mert megéshetik, hogy egy negyedóra múlva szolgálunk szállítanak baba, de a viszontlátás üdvözlését örökre elnémult ajkaink nem rebegik vissza... Ilyen hatalmas az ember, kinek „mindenek vettettek az ő lábai alá!”

A megboldogult neje, a csapás hallattára, elveszté eszméletét; az őt ért veszteség sulya oly nagy, hogy azt szívről levenni lehetetlen; legfőlebb a részvét enyhíthet rajta annyit, hogy még fennmaradó erejével a fájdalmat nehezen elviselheti. Es a részvét nem késett leróni adóját. A szomorú eset hre villámgyorsan járta be a várost s másnap egész Gömörmege közönsége tudta, hogy 13 év óta híven kormányzó alispánja, kinek a közszolgálatban szerzett érdemei több mint 40 év történetének legfényesebb lapjain vannak megörökítve: nincs többé...

Hétfőn délelőtt a közigazgatás központi tisztviselői jelentek meg a halottas háznál, hol Ujházy Lajos megyei főjegyző tolmácsolta tisztársai legbensőbb részvétét a bánatos özvegy előtt, — majd a járási szolgabírák, a rimaszombati kir. törvényszék és Baksay István vezetése alatt az egyesült prot. főgymnasium tanári kara jelentek meg testületileg, mindnyájan azon szándékkal, hogy a lesújtott özvegynek és családjának fájdalmából egy-egy könyvesepet magukra vállaljanak. Oh de találhat-e vigasztalást a szenvedő szív a kopersónál?... Hisz a vigasztalás olyan mint Archimedes, kinek egy földönkívüli pont kellett, hogy megállhasson. Es hol van az a pont...? A vigasztalás olyan mint a pök: bármily kicsiny, egy támaszra van szüksége, hogy hálóját megköthesse. Es mi a halál miatt szenvedő szív támasza...? Por és hamu...

A temetés 16-án, szerdán délutáni két órára volt kitűzve. Ez időpontra megérkeztek a közigazgatás vidéki tisztviselői csaknem teljes számban. A megyeház nagy gyűléstermében felállított díszes ravatalra a rokonok, testületek és jó barátok számos koszorút helyeztek.

A díszes ravatalra helyezett koszorúk szalagjain a következő feliratokat olvastuk:

1. „Fülöp Szász Coburg Gothai herceg — A kiváló alispánnak.”
2. „Szerető neje — Felejtetlen jó férjének.”
3. „A legjobb apának — Forrón szerető fia Zoltán nejjével és gyermekeivel.”
4. „A legjobb apának — Forrón szerető fia Béla.”
5. „A legjobb atyának — Forrón szerető gyermeke Jolán, férjével és kis fiával.”
6. „Gömörmege közönsége — Elismerése és kegyelete jeléül.” (Nemzetiszínű szalagon.)
7. „Szeretve tisztelt alispánjának — Gömörmege tisztikara.”
8. „Szeretve tisztelt alispánjának — Gömörmege irodaszemélyzete.”

sehogy sem nézte ki, hogy ily jogezimre igényt tarthatnék. Uram! kiálték menydörgő hangon, teljesítse ön kötelességét, álljon meg és szóljon: derogál önnek tiszteletdíjat elfogadni? E szavak hatottak, s emberem mintegy szégyenkezve, hogy már előbb ki nem nézte belőlem a fensőséget, görnyedve mondá: ő nem, de hogy derogál kegyelmes uram! parancs! Vezetni fog engem Éva ur elé, mert itt e labyrintben sosem járván, eltévedhetek. Méltóztassék! felelé és tiszteletes távolban ment elől, míg végre: „ez az ajtó, esedezem, az igazgató ur!” S én: „ez az ötös pedig a felvezető ur!”

Kopogok. Nem szól senki. Benyitok. Nem hallja senki. Jó estét! Nem felel senki. Három ur, ugyanannyi asztalnál oly belemélyedve és lázas sebességgel ír, mint ha hirtelen támadt háborúba a hadköteleseket mozgósítanak. Egy perzig állok nesztelenül — s én N. N. vagyok, mondám erős hangnyomattal. Felugrik egy barna javabéli férfi: én pedig Éva Lajos vagyok! hozott Isten! Es előttem állott tanítómesterem, kit még soha nem láttam, kit csak levelezésünk s közhasznú működéséből ismertem; előttem állott azon férfi, ki engem mindenáron fejedelemmé tenni, fölemelni akar, a szellem azon esarnokába, hol fejedelmi dísfényűnél s minden emberi dícsőségnél nagyobb fény, tisztelet, elismerés és dícsőség várakozik reám!

Emlékszel, mit írtál nekem utoljára? Egyszerre kész volt a felelettel: hogy gyakran nézz előadásokat. Es lásd, két hét óta időzöm a fővárosban, országos kiállításunkban gyönyörködni, és azon czélből, hogy a népszínházban tanácsod szerint a színpad titkait ellessem, tanulmányozzam — és két hét, mond két hét alatt nem voltam képes szert tenni jegyre; most is elutasítottak, azt mondják, hogy ilyenkor már csak fejedelmi látogatónak nyílik hely. Titkár ur! osztá rögtön a rendeletet, intézkedik haladé nélkül, hogy a Pester Lloyd ma ne jöjjön előadásra. Te pedig — karját nyujtva nekem — jöjj kedves berezegem — és foglald el helyed, mert nálunk már ilyenkor csakugyan egyedül fejedelmi látogatót illet hely!

Ez az én első írói honorariumom.

Holló.

9. „Megyénk szeretett alispánjának — Rimaszombat rend. tan. városa.”
10. „Jolsva rendezett tanácsu város — Szeretett alispánjának.”
11. „Rozsnyó város közönsége.”
12. „Dobsina rend. tanácsu városa — Megyénk szeretett alispánjának.”
13. „Tisztelete jeléül — Nagy-Röcze városa szeretett alispánjának.”
14. „Gömörmege alispánjának Szontagh Bertalannak — A rimaszombati kir. törvényszék, ügyészség, és járásbíróság.”
15. „Die Offiziere — Der 12. Batterie Division.”
16. „A legjobb rokon s barátok — Szentiványi Árpád és családja.”
17. „Tiszteletük s mély bánatuk jeléül — Molnár Lajos és családja.”
18. „Rokoni szeretete jeléül — Özv. Bornemisza Sámuelé.”
19. „A felejtetlen jó rokonok — Bornemisza László és családja.”
20. „A jó rokonok és barátok — Török Bálint és családja.”
21. „Felejtetlen felügyelőjének — A gömöri ág. h. ev. esperesség.”
22. „A szeretett esperességi felügyelőnek — Halás elismerése jeléül a dobsinai ev. egyház.”
23. „Szontagh Bertalannak — Potoeczky Dezső.”
24. „Baráti kegyelete jeléül — Laczko Antal.”
25. „Rimamurány-Salgótarjáni-vasmű-részvénytársaság — Tisztelete jeléül.”
26. „Haláljuk jeléül — A körjegyzők.”
27. „Hódolata jeléül — A rimaszombati izraelita hitközség.”

Kevéssel két óra előtt a kopersót a megyeház előtti tere vették ki, hol már a közönség óriási tömegben volt összecsoportosulva, hogy még egy utolsó istenhozzádót mondjon néhai szeretett alispánjának. Két óraker megjelent az ág. ev. lelkézi kar, — mely az elhúytban világi felügyelőjét gyászolja — Czékus superintendus vezetése alatt s miután a gyászoló család a ravatal körül helyet foglalt Glauf Pál helybeli ev. lelkész a következő hatóság beszédet intézte az elhunyt szelleméhez:

„Szomorú halotti Gyülekezet! Mintha a viharezgett tölgy, teljes szélesében, hirtelen egy idegrázó roppanással kettétörött volna; — mintha tiszta derűben a felhőtlen égből egy földrendítő villám alácsapott volna; — mintha a nappal verőfénye egy pillanat alatt koromsötét jéllé vált volna; oly rémes megdöbbenést kellett a hir, hogy Szontagh Bertalan Gömörmege alispánja s a gömöri ev. egyházmegye felügyelője meghalt.

Alig választhatott a halál hatásosabb példát, hogy az emberi élet bizonytalan mulandó voltát szemünk elé tárva, Jób könyvének (34. v. 20) e szavait igazolja: „Egy szempillantásban meghalnak az emberek és az erős kéz nélkül eltöretik.” O is, az erős, hirtelen váratlanul, minden előjel, minden balsejtemen nélkül egy szempillantásban eltöretett. S a megdöbbenés szívszagató fájdalmát még inkább növeli az a pótolhatlan nagy veszteség, mely a megboldogult halálában egyiránt érte a családot, a megyét, az egyházat, a hazát!

De míg oly rémes árnyat vet mi felénk e gyászravatal: tulajról a megboldogult életpályája felől, ime a vigasztalás fénysugarai ragyognak fel; mert úgy tessék, hogy életpályájának mintegy határvonát; ezen ravatalon urunk Jézusnak e szavai lángoló betűkkel írva (Ján. 17. v. 4): „Elvégeztem a dolgot, melyet reám bízta volt, hogy elvégezzem.”

Es mi dolog az, melyet a megboldogult elvégezte? Erre a legrövidebben, de a legteljesebben azt mondhatjuk, hogy elvégezte az életet! Hogyan. — tehát az oly különös magasztaló említést érdemel, hogy valaki elvégezte az életet? Igen, ez a legnagyobb érdem, a legmagasztalóbb díszet, amely embert érhet. Megjegyzendő azonban, hogy itt úgy értjük az életet, mint egy nagy kötelességet, — kötelességet, mely magában foglalja mindazon feladatokat, melyeket magán és nyilvános, családi és polgári viszonyaink, — emberi, keresztényi s honfiai hivatásunk szabnak előnkbe. S im ez, az élet ezen nagy kötelessége, e z a z a d o l g o t, melyet a megdicsőült férfi elvégezte. Elvégezte azt, mint gondos, szerető és szeretett családfő, az irás szava szerint teljesen elrendezvén házát, családját. Elvégezte azt, mint megyénk közigazgatásának kora ifjúságától kezdve munkás tényezője, utóbb pedig 13 éven át példanyserű kormányosa. Elvégezte azt, mint a társadalmi és nemzeti közéletök lelkes előharczósa, kinek bár széleskörű teendői minden idejét és erejét igénybe vették, mégis mindeure maradt ideje és ereje, ha a közérdekért tenni kellett.

Az azonban keresztényi álláspontról nem annyira az a fő, hogy mit? hanem inkább, hogy miként végezte azt a dolgot, melyet Isten bizott reá? Erre megint a legrövidebben, de a legteljesebben azt mondhatjuk, hogy hűséggel! Hűséggel Pál apostol ezen kívánsága szerint (I. Kor. 4. v. 2): „A sáfároknak pedig az kívántatik meg, hogy minden hívnek találtassék.” S maga Urunk is, mint legfőbbet, azt kívánja (Ján. jel. 2. v. 10) „Légy hű mind halálig...! Es a megdicsőült férfi igazán mindhalálig hű volt. Hű volt jellemének azon szeplőtlen tisztasága s erkölcsi szilársága által, mely az ő egyéniségének oly kidomorodó sajátját képezte, s mely úgy az ő magán életét, valamint nyilvános működését mindenben szabályozá. Hű volt, — talán lángoló ügybuzgóságnak nevezhető azon tulajdona által, melynél fogva őt tetteiben s hivataloskodásában az egyéni nemes ambíció mellett, mindig azon magasabb etikai szempont vezérelte, hogy munkásságával minél több felé használjon, minél inkább és teljesebben előmozdítsa a közjót. Hű volt férfias önmérséklettel párosult erélye, lankadatlan szorgalma s azon gyakorlati böles tapintata által, melylyel a legbonyolodottabb kérdéseknél is mindig megta-

felelő tudományosság és műveltség színvonaláról tájékozott elmeilel vezénylő előadót, ki a vitás kérdések genialis megoldását a megyei életben otthonossága s törvényekben való jártasságánál fogva alapos hozzászólással annyiszor könyvére teszi képest, belviszonyaink ezerszer rendezésére, illetőleg alkotásának érdemteljes tényezőjét, s életét megyéje javára a munkaképzés és értelem hatályával feloldozó ügyaratót nélkülözniünk kellett.

Ez országgyűlés befejezése után hazatérve, nagy lelkesedés mellett a megye azzal tüntette ki, hogy őt az alispáni székbe ültette, sőt az 1878-iki tisztújításkor abban még inkább megerősítette.

Erdekes ama nyilatkozata, melyet alispánná lett megválasztásakor beköszöntőjében mondott, s melyet mindvégig híven megtartott; a hivatal adta jogokat soha másra, mint hazájának s megyéjének javára s anyagi és szellemi felvirágzásának fejlesztésére használta — „Zsenge ifjúságom első éveitől fogva — mondá — mint a közügynek egyszerű harszosa működtem a közélet mezején. Megtörténhetett, hogy a küzdelmek hevében olykor élesebb fegyvereket is használtam, melyek az ügy közkatonájának megbocsáthatók — — — jövőre, mint bíró az igazság, törvény és részrehajlatlanság, mint a tisztakar feje a szelidség, éber örökös, jó példa és buzdítás, vég-e mint elnök a pártatlanság, higgadtság és vélemény türelem fegyvereivel igyekeztem a jó sikert kivívni és biztosítani . . .”

Sem ezünk sem terünk részletezni üdvös működésének sikereit. Hatásukat érezzük, látjuk. Hiszen négy évvel ezelőtt ünnepeltük őt hivataloskodásának negyvenedik évfordulóján. Elénk emlékezetében van még mindnyájunknak, mikép viszhangozták a megye bérczei „éljen”-einket. Lapjaink körülmenyesen irták le ugy e megye közönségének, mint az egyes városok és testületek ovatóit.

Szontagh Bertalan egy egész embert igénylő hivatalán kívül saját egyháznak nagyon fontos szolgálatokat tett. A gömöri ágost. h. ev. esperességnek évtizedeken keresztül felügyelője volt; sőt mint ilyen 1878. óta a kishonti ág. ev. esperességben is helyet foglalt, de csak néhány évig, midőn visszalépett. Ez idő alatt a rimaszombati egyesült prot. gymnasium igazgató választmányának tagja volt, jelentékeny részt vett az államsegély ügyében letöltött tárgyalásokban. Mint a tiszai ág. h. ev. egyházkerületben hivatala nézve legidősb esperességi felügyelő, rendszerint helyettesítette a kerületi felügyelőt az évi közgyűléseken. S a mily ritka tapintatosságot, eszélyt és erélyt tanúsított mint elnök minden más téren, épen oly rátermettséggel szokta elnökölni, a püspökkel vezetni a kerületi közgyűléseket. Ezt bizonyítják azon közgyűlések jegyzőkönyvei.

Szóljunk-e itt róla, mit tett arra nézve, hogy megfekezze megyénkben a panszlávismust? Nagyöröce már elveszett volt — ugyszólván — ránk nézve s ime a gonoszok féskének szétrobbantásával megtisztult a Kakas-hegy vidékének légköre, a magyarság apostola ott új viszonyokat teremtet. Csak rajta, előre! Valjon, a ki örökébe lép, fogja-e a feket oly erős kézzel tartani? Ez nálunk épen olyan fontos, mint maga a közigazgatás.

Elősoroljuk-e még mindazon intézményeket, melyeknek élén állt? Elénk emlékezetünkben van még, midőn 1882. szeptember elején egy kis lelkes csoport által létrehozott „gömörmezei művészeti és régészeti kiállítás” megnyitó ünnepén az e nemű culturmozgalmak kiváló fontosságát fejtegette nagyszabásu beszédében. Es e kiállítás erkölcsi sikerei túl a megye határain is megérdemelt méltatásban részesültek hazai tudósaink és művészeink körében. E sikerek hozták létre a megyei muzeumot, melynek kifejtésére a muzeum-egyesület feladata. Mint ennek elnöke, midőn néhány héttel ezelőtt megnézte a jelenlegi szűk helyiségben berendezett muzeumot, látva a foytonos gyarapodást, így kiáltott föl: „Ezt nem szabad így hagynunk; a megyének gondoskodnia kell ezelszerű elhelyezéséről.” — Valjon lesz-e és mikor gondoskodik Gömörmeze ezen legújabb szülöttéről.

Igy egyesült munkás kezében a megyei magyar közművelődési egyesület, (1883) a házi ipar egyesület (1880.), a faragó iskola bizottsága s a körjegyzői nyugdíjintézet elnöksége. Mind az ő tevékeny érdeklődését igyekezett megnyerni. Es nem esalódott.

Lássuk őt még mint magánembert. Harminezhárom évvel ezelőtt alapított családát, nőül vevén Thorma Anna fenkölt lelkületű urhölgyet. Boldogságát szülőik nemes tulajdonait öröklött s jól nevelt gyermekei biztosították.

Mindegyike az ép család élet birtokosa. Ha most az általános, őszinte részvét a legigazabban nyilvánul; ugy a megrendítő mély fájdalomra a családnak ez enyhítő balsamként fog hatni.

Hiszen a katasztrófa a mi idegeinket is annyira sujtotta, hogy idő kell hozzá, míg a csapás okozta fájdalom hullámai elsimulhatnak.

Igazán „Heute roth, morgen todt.” Ep, eleven kedélyvel, egészségesen távozott napi munkájának befejeztével rövid órányi szórakozás végett a kaszinóba s barátjaival megkezdett pár pereznyi társalgás közben hanyatlott el. Bár három orvos segítése nyomban ott volt: az agyszélhűdés rohama oly mérvben érte, hogy az életmentés minden kísérlete meghiusult . . . A mosoly megfagyott ajkain. . .

A megdöbbenés általános volt. Rövid percek alatt az egész városban kínos hatást tett a szörnyű eset. Esti öt óra mult. Hasztalanul próbálták megostromolni a táviró hivatalát. A gyzshirt az nap még csak gyermekeivel sem tudhatták.

Ezzel aztán másnap kitérték a középületekre a fekete lobogókat, s mielsirattuk Gömörmeze nagy vesztességét. . .

Vele sirba szállt egy nemes szív, puritán jellem, nagy tehetség, törhetlen munkaerő.

Fogynak egyre fogynak nemes alakjaink, pedig „moribus antiquis stat res romana virisque.”

Az elégtétel, melyet négy évvel ezelőtt kapott az elismerés meleg nyilvánulásával, jól esett az élőknek: az

elégtétel melylyel most kora tartozik az elhunytak, jól fog esni szellemének.

Részben leróttuk halánk adóját a hozzá méltó gyászünneppel alkalmával, hátra van még, hogy a „függőben levő ügy” megoldassék, mert szelplőten jelleme minden széksziszt kizár. Különben, mint Kosuth mondja: „A mulandó életből az számít, a mi tettül marad fen, nem az, a mit fölöle mondanak.”

Az ő életéből sok számít.

Későbbi nemzedék majd zárandokoljon el a Kirávi sirbolthoz: a mai lelkesüljön a kimagasló példán. Ez is vonatkozik, mit Tacitus Agricoláról mondott: Quidquid ex illo amavimus, quidquid mirati sumus, manet mansurumque est in animis hominum in aeterniteta temporum, fema rerum.

Virraszszon nemes szelleme megyénk fölött!

—b—n—

A gömörmezei magyar közművelődési egyesület köréből.

Ezen, még 1883-ban kezdeményezett egyesület alapszabályai legközelebb a belügyminisztérium által megerősítettén, Szontagh Bertalan id. elnök e hó 17-ikére hívta össze a választmányt Rimaszombatba, hogy az egyesület szabályszerű működését megindítsa, s a tartandó közgyűlés teendőit előkészítse. Fájdalom, hogy a váratlan halál őt, ki ezen egyesület tervezője, alkotója s hivatott vezére volt, körünkből kiragadta. Mint annyi más téren, itt is fogjuk nélkülözni az ő fényes tehetségeit, szervező képességét.

A megyei közművelődési egyesületet Szontagh Bertalan elhalálozásával ért vesztesség érzetének kifejezésével nyitotta meg Török Báliut árvaszéki elnök s egyesületi alelnök a választmányi ülést, melyen megjelentek: Mihalik Dezső másodalelnök, Groó Vilmos egyleti felügyelő, Csider Károly, Fáy Viktor, Hamaliár Károly, Boczkó Dániel, Stefanosok Károly, Prékopa Károly, Fábry János, Kishonthy Gyula, Horváth János, Szabó Lajos h. titkár.

A felolvasott titkári jelentésből kitűnik, hogy az alapszabályok megerősítése hiányában az eddigi működés főleg taggyűjtésre terjedt ki. Az eddig kibocsátott 589 gyűjtőívől visszaérkezett 180. Eddig beiratkoott 51 alapító, 460 rendes, 550 pártoló, összesen 1061 tag, kik az első hat évre 6618 frtot irtak alá, melyből eddig 630 frt alapítvány és 653 frt rendes és pártoló tagsági díj, összesen 1283 frt be is folyt. Ha tekintetbe vesszük, hogy a tagok gyűjtése épen most van folyamatban, s hogy az utolsó 3 hónap a tagok száma 444-ről emelkedett 1061-re, azt elegendő sikernek mondhatjuk. Ha azonban azon nagy feladatot, mely az egyesület részéről megoldásra vár, összehasonlítjuk azon eszközökkel, melyekkel az egyesület eddig rendelkezik, akkor ezen számot még mindig keveselni fogjuk, különösen ha tudjuk, hogy megyénk vagyonszámba, déli része az egyesületben még igen gyéren van képviselve.

A taggyűjtés körül leginkább buzgólkodtak: Boczkó Dániel 920, Kubinyi Aladár 462, Pazár Gusztáv 420, Prékopa Károly 210, Cibur Imre 201, dr. Kalkbrenner Hugó 173, Sárközy Gyula 168, Kellner Sámuel 162, Remenyik Ede 140, Nagy Lajos 104, Fáy László, Ruthényi Béla, Laczkó Antal, Kubinyi Manó 100—100, továbbá Terray Gyula, Molnár Gusztáv, Galló János, Knöpfler Károly, Ambrózy József, Vályi Albert, Ziman Dániel, Brez Sándor, Szontagh Lajos, Böhm József, Törköly János urak, kik 100—50 frtnyi összegig terjedő aláírásokat gyűjtöttek, többnyire oly vidékeken, hol az ezeknél kisebb összeget ért gyűjtés is teljes elismerésre méltó.

A titkári jelentésből megtudjuk továbbá, hogy a garami, esetneki, nagy-rőcei, pelsőcz vidéki körök már szervezkedtek, s működésüket megkezdtek, sőt a garami kör már kiváló működést fejtett ki a polonkai — már 70 gyermek által látogatott — magyar kisedovoda szervezésében s megállapításában.

Ezen mozgalmak örvendetes tudomásul vétele után abban állapotott meg a választmány, hogy mivel működése sikeréhez az eddigi összeg még elégtelen, s ehez szükséges, hogy a megye minden számba vehető tényezője, ha magát magyarnak és hazafinak vallja, az egyesület céljait anyagilag és szellemileg támogassa, egyelőre nagyobb közművelődési vállalkozásokba még nem bocsátkozik. Hanem bekívánja a még kint levő gyűjtőíveket, másrészt felhívja a megyei erkölcsi testületeket, pénzüntézeteket s a nőket az egyesület céljainak támogatására. Hasonlóképp intézkedik, hogy ugy a központban, mint a megye nagyobb városai és községeiben az egyesületi eszme népszerűsítése, s ennek javára már a jövő

farsang alatt multságok, felolvasások s színelőadások rendeztessenek. Ezt hazafias közönségünk szíves felkarolásába már most is ajánljuk.

Tekintettel arra, hogy a garami kör, — melynek egy bizottsági tag szerint — ezen vidék minden nadrágos embere máris tagja, a polonkai kisedovoda szervezésének előmozdítása által máris a nemzeti nevelés terjesztése érdekében kiváló elismerésre méltó, s más köröknek is buzdító például szolgáló működést fejtett ki, s tekintettel ezen ovoda nagy jelentőségére, támogatására a közgyűlés jóváhagyása reményében 100 frt, a esetneki kör által kért magyar történelmi képes könyvek vásárlására s kiosztására 14 frt, s a magyar nyelvtanításhoz szükséges gyakorló- s olvasókönyvekre 20 frt szavaztatott meg. Szintugy kilátásba helyeztetik a Csetneken tervezett kisedovoda támogatása, ha az a megvalósítás stádiumába lép, s a helyi tényezők azt hathatósan karolják fel.

A garami kör azon javaslata, hogy a garami tanügy magyar nemzeti irányú előmozdítását az egyesület első teendői közé számítsa, helyesléssel fogadtatott, s a kör felhivatik, hogy részletes javaslatokat terjesszen elő.

Annak kimondásával, hogy a közgyűlés jövő tavasszal tartatik meg, befejeztetett ezen választmányi ülés, melyből azon reménnyel távoztunk, hogy a választmányi tagok lelkesedése képes lesz a még alvó elemeket téltenségtől felrázni, s a magyar nyelv és hazafias szellem terjesztésének eddigelé még szerény táborába megyénk összes lakosságát betoberzani. —V.—s.

Közigazgatás.

A megyei közigazgatás életében régen fordult elő oly gyászos esemény mint most, midőn az egész vármegye testét mintegy megbénítva tartja a Szontagh Bertalan alispán váratlan halála. Az ügyek vezetését országos törvény rendelkezésénél fogva Ujházy Lajos főjegyző mint helyettes alispán vette át, s a folyó ügyek fennakadás nélkül intéztetnek is.

E hét keddjén tartotta utolsó ülését Dapsy Vilmos elnöke alatt azon bizottság, melyet az őszi megyebizottsági közgyűlés a végül küldött ki, hogy államépítészeti hivatal főnöke által a közmunka- és közlekedésügyi minisztériumhoz intézett feljelentésekben a megyei közmunka alap helytelen kezelése, s a műszaki építkezéseknél elő fordult viaszalések tekintetében elősorolt esetekre nézve, felülvizsgálatot eszközöljön, illetőleg azon ügyekre nézve minden lehetőséget felderítsen. Örökre sajnálandó, hogy a boldogult alispán meg nem érthette azon elégtételt, melyet a bizottság tapasztalatai nyomán az ő felkülső-eretes, buzgó és őszintén életének szolgálat, midőn — mint értesülünk — az államépítészeti hivatalfőnök állításait alapalanokak nyilvánítja.

A felülvizsgálatoknál Szumrák culturmérnök, mint a minisztérium műszaki kiküldöttje is eljert, s azok eredménye csak az államépítészeti hivatalfőnök légből kapkodott phantasmagoriáit teszi nevétségessé.

Hogy eseteket említsünk, a putnoki „Kacsa” vendéglő melletti hid építésénél a bizottság és a szakértő 55 forintban állapították meg azon összeget, mely a vonatkozó ügyiratokban szabályszerűleg elszámolva mines. A ráhói hidnál, számbavéve a befektetett építési anyagok minősége és mennyiségében felfedezhető árkülönbségeket talán 117 frtnyi differencia volna kihozható, itt is azonban a jogtalan megtakarítás vádjá valóban számlomraméltóan bárgyuvá törpül, mert ezen vállalkozásnál épen oly férfi neve szerepel, kit ily otromba gyanuval megtámadni tiszta merő örültség volna.

A leginkább nehézményezett fűrészi hid felülvizsgálatát nem is eszközölte a bizottság, mert azt épen a vádaskodó államépítészeti hivatalfőnök szabálytalan eljárása tette lehetetlenné. Ő ugyanis be nem várva az alispáni hivatal végzését, mely által a műszaki hivatal által előterjesztett építési tervek és költségelőirányzatok jóváhagyatni szoktak, önhatalmulag a felülvizsgálat megéjtése előtt széljelrontatta, s részben egészen új, részben pedig azok helyére felülvizsgálásokat eszközöltetett. Mikor aztán vádja tárgyalás alá került, azt kívánta, hogy a fűrészi hidra vonatkozólag tett állításai való tényekül fogadtassanak el. Természetesen ezt a bizottság el nem fogadta, azon egyszerű oknál fogva, mert senki sem lehet egyszerre vádló, tanu és ítéző bíró.

Mint értesülünk, a bizottsági tagok és a szintén jelenvolt Kovács Ákos államépítészeti hivatalfőnök között a szóváltások kissé élénke voltak, mindaddig, míg a „főnök” urral meg nem értették helyzetük viszásságát, melyet egyedül félszeg eljárásának tulajdonitathat.

A felülvizsgálat egyébiránt nem zárja ki lehetőségét annak, hogy a műszaki építkezéseknél tévedések, elnézések és hibák követhettek el, de merőben alapatlannak tünteti fel azon állítást, hogy az államépítészeti hivatal volt főnöke, vagy a megyei tisztviselőség a közmunka-alap kárára „jogtalan megtakarításokat” (mint Kovács Ákos simulékonyan nevezi a sikkasztást) eszközöltek volna.

Erdekes különben az a mintegy 4—5 sűrűn írott ivre terjedő memorandum-féle, melyet megboldogult alispánunk e tárgyban a közmunka és közlekedésügyi minisztériumhoz intézett. Ez Szontagh Bertalan utolsó műve, melyet a halála előtti napon fejezett be s mely méltó arra, hogy Gömörvármegye ereklyéi közé soroztassék. Alkalmadtán megismertetjük olvasóinkkal e művet.

lálta a leghelyesebb megoldást; minélfogva fellépése bizonyos varázserővel bírt, mellyel a szenvedélyeket elnémítani s a külön véleményeket központosítva magával ragadni tudta.

De a ki az Istentől reá bízott dolgot, az élet ama nagy kötelességét mindvégig oly hűséggel végezte, az, hitünk szent könyve szerint, méltó a jutalomra. Méltó a jutalomra itt, t. i. az igaz érdem jutalmára: a közhírnévre, a tiszteletre és szeretetre, az áldó kegyelvre, a hű emlékezetre. S e jutalmat ime gazdagon meghozák a megye legjobb fia, az egyház legfőbb örüllői, kik eljövének, hogy az igaz bánat, az őszinte elismerés, a pótolhatatlan veszteség legalább egy könyvével áldozzanak a megdicsőültnek. S a ravatalt borító virágok, koszorúk is szintugy mindmegannyi beszédo jelei és bizonyosságai a köztisztelt és szeretetnek, az áldó kegyelet és hű emlékezettnek. S nyugodjál meg óh idvezült szellem, nem feledkeztünk meg arról sem, hogy megbántott lelked épen ma a legfényesebb elégtételt volt nyerezdo . . . Megadjuk neked azt is. Ime szentül kijelentjük ravatolodnál, hogy jellemed aranytisztá fényben, kiolthatlan tiszteletűnk díeskoszorujától övezve ragyog előttünk s hogy sírodra kegyeletűnk és emlékezetűnk oly szent helynek tartandja, hova a közelet emberei töled példát venni, töled hivatali hűséget s jellemzilárdaságot tanulni zarandokolhatnak.

S még edesebb s boldogítóbb jutalom várja a megdicsőült hűségét ott fent, Urunk ezen ígérete szerint (Ján. jel. 2. v. 10.): „Légy hű mind halálidig és nekem adom az életnek koronáját.”

Oh vigasztalódjatok tehát megsomorodott Kedvesei! Vigasztalódjatok azzal, hogy a megdicsőült elvégező azon dolgot, melyet az Isten bízott reá; hogy elvégező hűséggel s megérdemelt jutalmát ime elvevé. S ha bánat a gondolat, hogy oly váratlanul, nemis a ti szerető körökben, nem is a ti ápoló karjaitok között lehelte ki drága lelkét: vigasztalódjatok azzal, hogy nem lassu sínlódés sorvasztó kínjai között, de egy rövid pillanatnyi haláltusa után nyílt meg ama jobb haza előtte.

Az üdvezült szellem általam tolmácsolt buesuszava: Isten veled szeretett hű nőm: az isteni kegyelem vizgatoljon, áldjon, oltalmazzon. S hozzátok kedves fia, leánya, menyje, veje és unokái, végső atyai intése: legyetek szellemének hű örökösői; — végső atyai áldása: éljetekek boldogul. Isten veled Gömörmege közönsége, a gömőri ev. esperesség, tisztársai, rokonai, barátai tisztelői — Isten veletek! Mi pedig viszonzásul mondjuk (Példab. 10 v. 7): „Áldott az igaz emlékezete!” Amen.

Majd a megyei tisztviselők nevében Lukács Géza aljegyző búcsúzott el a halottól a következő szívből szakadt beszéddel:

„Válságos napokat élünk. Aggódva tekintünk a fátyellal borított jövő elé. midőn érdemekben megőszült, szeretve tisztelt alispánunk iglói Szontagh Bertalan ravatala körül állunk.

Kimondhatatlan, s következményeiben ki nem számlíható a csapás, mely annyival nagyobb, mert mint felhőlen égből a sújtó vihar — a gyászest váratlanul, előre nem láthatólag talált.

O, ki nemes ambíto által vezérelve, kora ifjúságtól a gyakran rózsák nélkül töviseket termő tisztviselői pályának szentelte drága életét, ki a göröngyös pályán vas szorgalma, törhetlen becsületese jelleme s lángelmeje segítségével törvényhatóságunk osztatlan bizalmát érdemeltén ki, annak legszebb állását, alispáni székét foglalta el. — ki ezen diszes helyet ahoz illő tapintatos eréllyel, s lelkiismeretes pontossággal töltötte be: nines többé!

Eltávozott, hogy többé vissza ne térjen férfi erejének teljében, lankadhatlan munkásságának közepette az eszélyese törvényhatósági tisztviselő, a jog, igazság és méltányosság előharczósa; el benne és általa nemzetiségünk egyik tántoríthatlan oszlopa, megyénk területén a száz fejű hydra — a panszláv törekvések — hatalmas megfékezője.

A bokros érdemek, melyek ugy mint hazafi, családfo, törvényhatósági tisztviselő és egyházmegyei felügyelő homlokát hervadhatatlan babérlombokként ékesítik, nagyobbak, semhogy azokat gyenge szavaimmal esetelni képes lennék; de épen azok teszik a válság fájdalmait oly annyira elviselhetlenekké!

Im, törvényhatóságunk egyeteme meghatva, elested által érzett fájdalmától, esekély szolgálja utján kijelenteti szerzett érdemeid feletti méltó elismerését, s biztosít, hogy neved, emléked mindig kegyelettel fog megőriztetni.

Óh! te boldog vagy drága halott, ki a földi gondoktól megmenekedve, az örök élet kapuit által lépted, de visszamaradt pályatársaid, kik benned a világító szövétneket vesztettük el, szomorú árvaságra jutottunk.

Kedves halott! Mi tisztársaid, kiknek utbaigazítónk, barátunk, apa helyett atyánk és vezérlo csillagunk voltál, ki megtanítál a haza és közjó, a minden nemes és széperre rendíthetlen kitarással munkálkodni, küzdeni, im' porhüvelyed előtt az őszinte fájdalomtól megtört szívvel segrelünk össze, s kérünk: szellemi szemeiddel tekints reánk a magasból, szellemed aranytisztá sugarát hagyj örökül reánk, hogy az élet viharos küzdelmei között hozzád, mesterünkhöz, miudenkor és mindenben méltók lehessünk!

Most pedig, midőn utolsó nagy utadra elboesátunk, szívből kívánjuk, hogy az anyaföld ölelo karjaiban, küzdelmes közpályád fadalmaihoz méltó esendes és szelid álmaid legyenek; s könnyűek első hó lepel takarta szemfedő alatt, a koporsódra hulló hantok.”

Végre az „Eltávozáll örökre hát, az álmok szebb és jobb bonába . . .” kezdetű gyászdal eléneklése után megkezdődött a szomorú, de imponas gyászmenet, melynek élén a helybeli egy. prot. főgymnasium kétszáz főt meghaladó ifjúsága haladt a temető-utca felé ezrekre menő néptömeg kíséretében.

A megyei közkórház halottas kamrája tájkán megállott a menet s itt Terrai Gyula gömőri ev. főesperes következő hatásos beszéddel vett búcsút a megboldogulttól:

„Villámcsapásként sújtott le mindnyájunkat az a váratlan és megdöbbentő tudósítás: Szontagh Bertalan meghalt!

A régi római Metellus, midőn hazája védelmezője és nagy fia Scipio meghalt, fiának ezt mondta: „Menjetekek, menjetekek el és teljesítektek irányában végső kötelességektek. — jellemesebb embernek, munkásabb és nagyobb hazafinak temetésén nem lesztektek sohasem!”

Nekünk, a gömőri ágost. hitv. evang. esperességnek, kik öt tiz éven át szerencsések valánk, mint egyházmegyeünk közbeesülésben és közszeretében álló felügyelőjét bírhatni szívünk Metellus szavait hozta emlékezetünkbe akkor midőn váratlan halála megdöbbentő híret vettük. Eljöttünk tehát mi is, hogy ravatala felett, fájdalom! végső kötelességünket teljesítsük.

Nem azért jöttünk, hogy díesöntsük erényeit és érdemeit, mert hiszen azok sokkal ismeretesebbek és valódiabbak, hogy sem azokat hirdetni és ismételni kellene; sokkal teljesebbek, bensőbbek és fényesebbek, hogy sem azokat gyenge szavammal emelni és szépiteni kellene. Azon tudattal jöttünk, hogy erényei és érdemei, melyeket családja, hazája, szülő megyéje és hitfelekezete irányába tanusított, még akkor is élni, buzdítani és lelkesíteni fognak, mikor már mindnyájunk ajkai elnémulnak, — neve pedig és emléke élni fog még akkor is, mikor már mi mindnyájan régen sírunkba szállottunk alá. De eljöttünk, hogy ravatala felett felemeljük szavunkat azért, hogy hálánk kötelezett őszinte adóját lerövjük irányába, ki eszével, bölcsességével, tapintatával, szeplőtlen becsületességével, szorgalmával, vas akaraterejével, szilárd eréllyével és isteni ihletével híven szolgálta hazáját, szülő-megyéjét és hitfelekezetét mind halálidig. — s eljöttünk ide, hogy ravatala felett egy szent fogadást tegyünk.

Fogadd hálánk legőszintébb nyilvánítását Te megdicsőült szellem! ki eszeddel és kitünő szellemi tehetségeddel, a rokon lelkek felett uralkodál és a szellemek világában országoltál. — ki életitő tehetségeddel és széles látkörrel behatottál a legbonyolultabb és legszövevényesebb ügyekbe, s felderítéd azokban a homályt, — ki erős alkotó erőddel rendező tehetségeddel egybeolvasztád a különvált érdekeket, leszállítád és megállítád a tulesapongókat, lelket, bizalmat öntöttél a kételkedőbe, esüggédőbe és a kishitűekbe.

Fogadd hálánk legőszintébb nyilvánítását Te megdicsőült szellem! ki eszed és kitünő szellemi tehetségeddel, hivatalodban, alkotásodban, műveidben és czéljaidban bölcsességet és kellő tapintatot tudtal egyesíteni. Jellemed, erkölceseid és tetteid fényes taubizonyosságát adják annak, miként igyekeztekl szeplőtelen becsületességgel, melyet a bün adománya be nem szennyezett, vas szorgalmaddal és eréllyel, mely ismeretlo jellem vonásaid egyike vala — élni, hatni, alkotni, gyarapítani és dolgozni.

Fogadd hálánk legőszintébb nyilvánítását Te megdicsőült szellem! ki isteni ihletéssel, nagy munkád és temérdek gondjaid közepette, időt és kedvet találtál hitfelekezetednek is szolgálni. Es Te itt is kiválóan nagynek, eszesnek, bölcsnek és tapintatosnak mutatád magad; mert míg a köznapielemek, mint piszoló mécs, alig világolnak, s mint az apró csillagok ott fent az égből, alig tűnnek fel az első rangu üstökösök, a szellemi óráskok mellett, addig a jőzan, isteni ihletéstől megszentelt és kigyulasztott, s nagy tettekre hivatott lelkek, fellobognak magasban, mint a hegy ormán rakott őrtűzek, mint a tenger kikötőjében elhelyezett világító tornyok, hogy onnét a magasból, kellő világítással felügyeljenek, kalauzoljanak és a jővőbe vetett hittel, okos, részrehajlatlan számítással vezessenek!

Ime ennyit vesztettünk mi Te benned megdicsőült szellem! Fájdalommal, siralommal teszek gyászos ravatalod felett e vesztéséről nyílt és őszinte vallomást. De nem . . . nem . . . a vesztéség nagysága felett nekünk sírunk még sem szabad, — a köny nem volna illő nagy nevedhez, díeső emlékedhez. Aldanunk kell inkább Istent, hogy adott Téged nekünk, hogy Te benned és általad mi közöttünk oly fényesen megdíesőtítete önmagát. Ezt valljuk gyászos koporsód felett és ennek alapján tesszük azt a szent fogadást, hogy szeplőtelen nagy nevedet és emlékedet áldásban megőrizzük, hogy erényeidet és nemes példáidat híven követni fogjuk, hogy hazánkat — miként tevéd Te mind halálidig — őszintén szeretni, nemzeti hírnöket — miként arra tanítál Te — híven és minden utógondolat nélkül óvni fogjuk, s lelkeink — példádon nemesítve — kötelességeinknek minden irányban való hű teljesítésére felgerjesztjük. Halljátok meg egek e szent fogadást! Halld meg Te is megdicsőült szellem és vidd azt magaddal sírdba mint olyan emléket és szent ereklyét, mely nemes munkád példáján sarjadzott lelkeinkbe! Adjon Isten Neked nyugalmat a sírban, szellemednek örök üdvöt a menyben. Reánk pedig és munkánkra, mielőtt végső utadra elboesátunk, kérünk Téged még, könyörögld le a kegyelem istenének áldását! Amen!”

Terrai beszéde után a diszes érzekoporsót külön szekerre helyezék, melyen azt Királyiba a Szontagh család sírboltjába még azon napon elszállították.

Vége! volt . . . nines . . .!

A résztvevő nagy közönség, az árvaságra jutott tisztviselői kar, a felügyelőjét vesztett ev. egyház képviselői szomorúan, lehorgasztott fővel tértek vissza a koporsótól. A váratlanul jött halál-eset mindenkit lesújtott, s a fájdalomtól nem valának képesek felocsúdni, míg a minden sebet beheggesztő idő nem ad rá balszámot.

Szontagh Bertalan Gömör-Kishontvármegye eréllyes alispánja — már nem alispán . . .

Hullanak a nagyok, tőri a Libanon cédrusait a szélvész. . . Dr. V. S.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Szontagh Bertalanné szül. csopaki Thorma Anna, — gyermekei: Zoltán nejével szül. szentiváni Szentiványi Rózsával — Zoltán, Árpád és Róza gyermekeivel, — Béla, — Jolán férjével potoki Potoczky Kálmánnal és Dezső fiával, a nagyszámú rokonság nevében is fájdalomtól megtört, szomorodott szívvel jelentik a felejthetetlen s szeretett férjnek, a legjobb s gyöngéden szeretett atyának, nagyatyának, illetve rokonnak Iglói Szontagh Bertalan Gömörmege alispánjának, a gömőri ág. ev. egyházmegye felügyelőjének folyó hó 13-án, délután 5 órakor, életének 63-ik, boldog házasságának 33-ik évében, agyszélhűdés következtében hirtelen történt gyászos elhunytát. — A boldogultnak hült tetemei, a folyó hó 16-án, délután 2 órakor, Rimaszombatban tartandó ágostai evang. egyházi gyászszertartás után, a királyi-i sírkertben fognak örök nyugalomra elhelyeztetni. — Áldás és béke lengjen porai felett! — Kelt Rimaszombatban, 1885. december hó 13-án.

A tisztikar a következő gyászjelentést adta ki: Gömörvármegye tisztikara legbensőbb fájdalommal jelenti, szeretve tisztelt alispánjának Iglói Szontagh Bertalannak mai napon, életének 63-ik évében történt gyászos elhunytát. — A boldogultban a haza kitünően hű polgárt, a megye pótolhatlan tisztviselőt, tisztársai pedig példás jellemű bölcs vezetőt és nemes szívű barátot vesztettek. — A boldogult hült tetemei folyó hó 16-án, délután 2 órakor, Rimaszombatban tartandó ág. ev. egyházi gyászszertartás után, a királyi-i sírkertben fognak örök nyugalomra tetetni. — Áldás és béke hamvaira!! — Kelt Rimaszombatban, 1885. december hó 13-án.

Szontagh Bertalan.

(1823—1885.)

Ki hitte volna, hogy a nagy élet itt és most szárad meg?! Gonosz párka! ki orozva metszted el a fonalat. Várhattál volna még kis ideig, az új aerüg, hogy Gömörvármegye legelső és legregibb tisztviselője befejezze azt a kort, melyen tul az alispán nem többé az intéző, hanem „alarendelt közeg.”

Hátha épen ezt az aerát akarta kikerülni . . . Láttátok őt, mily derült arczával lépett ama végzetes alkonyon a rimaszombati kaszinó termeibe? Hogy iparkodott legyőzni a kedélyén rövid idő óta uralkodó sötétebb vonást, valahanszor társas körbe vegyült . . . Nagyon önérzetes férfi volt. Nemes ambítoját hirdeti a megye correct közigazgatása, amaz institúciók nagy száma, melyeknek élén ő volt az alkotó, intéző erő. S mégis ez oldalról vélte megsebezhetni a tisztikart amaz orozva kilőtt nyíl, mely ellen kellett a mult őszi közgyűlésen felemelnie pajzsát.

Gömörnek alispáni székébe sok jeles férfialt már, de annyi munkásságot, erélyt, sikert akár a politikai, akár a közigazgatási, akár a culturalis téren elérni csak ő neki adatott.

E megye egykori történetírója igazat fog adni nekünk.

Mi volt az 1881. évi szept. 15-iki ünnep a megyében, ha nem nagy érdemeinek méltatása? Mit bizonyít ez imponas temetés, ha nem az igaz halát a nagy iránt? Babért neki, hervadhatlan babért!

Mig avatott toll megírja megyénk nagy fiának életét, álljon itt a közgyász alkalmából e néhány száraz életrajzi adat.

Iglói Szontagh Bertalan 1823. márczius 24-én megyénk Királyi községében született. Atyja: Sz. Adam (a jeles, philosophus Szontagh Gusztávnak testvére), anyja: Abraham Jozefa. Iskoláit a csetneki és sajo-gömőri, majd az 1836—1838. években a pesti gymnasiumokban befejezván, 1839—40 ik évben a jogi tudományokat Lősonczon végezte. 1842-ben pedig az akkor megkövetelt egy évi joggyakorlat s egy évi királyi táblai jegyzősködés után az ügyvédi vizsgálatot kitünő sikerrel tette le. Előbb azonban 1841. szept. 13-án Gömörmege tiszteletbeli aljegyzőjének, majd 1844. szept. 9-én Jankovich Antal főispáni helyettes által rendes jegyzővé nevezetett ki. A következő évben a putnoki járás alszolgabírójává, 1848. jul. 3-án az állandó bizottmányi ülésben fősoszolgabíróvá lön megválasztva. E hivatalát a megye közmegelegedése egészen a világios fegyverletélig folytatta. Zaklatásnak ő is ki volt téve; mind a mellett az idegen hatalom 1850-ben putnoki járásbírónak nevezte ki. „de ezen állását sohasem foglalta el.”

Magányba vonult.

Egy évtizeden át nehéz felhök boríták a haza egét. Midőn aztán az alkotmányos élet első sugara felvillant, s 1861. tavaszán a rimaszécsi kerületben Kubinyi Rudolf országgyűlési képviselőnek lett megválasztva, ennek helyét, mint megyei főjegyző közbizalom nyilvánulása mellett foglalta el. Azonban a provisorium bekövetkeztével többi tisztársaival együtt ő is odahagyta állását. Majd az alkotmány teljes visszaállítása után bekövetkezett restauratio — 1867. apr. 27. — visszahelyezte főjegyzői minőségben; sőt erre 1872. január havában tartott tisztújítás alkalmával harmadizben is lett egyhangulag megválasztva.

A rimaszécsi választókerület még ugyanazon év febr. 6-án választotta meg országos képviselővé az akkor hevesmegyei főispánná lett Kubinyi Rudolf helyébe.

Ekkor iktatta be a közgyűlés jegyzőkönyvébe a következőket: „A mennyire örülünk egy részről, hogy a kitüntetett állásban közelsimeréssel és tisztelettel bucsuzó tisztviselőnknek alkalom nyitattik: a törvényhozás országos terén értékesíthetni kiváló értelmi erejét: a vesztéség súlyától áthatva, valódi megilletődéssel fejezzük ki másrésztől sajnálkozásunkat a felett, hogy ezen kül- és belelonyokkal egyiránt megáldott férfit, kinél a képzetelme a gyakorlat terén a közügyek javára oly sokoldalulag hasznosult; — megyei életünknek a tettek mezején 31 éven át lankadatlanul küzdő ezen bajnokát; az elhű hazafit, a tanácskozmány menetét a kor igényeinek meg-

Alispánjelöltük Török Bálint árvaszéki elnök. Bornemisza László tb főjegyző és Mariássy Andor közigazgatási bizottsági tag s volt országgyűlési képviselő nevét hallottuk említeni.

Gazdaköri közgyűlés.

A helybeli gazdakör múlt vasárnap megtartott közgyűlésében a választmány által kidolgozott alapszabályok felolvasatva. — Karal János földműves iskolai igazgató ur felszólalása következtében történt esekély módosítással elfogadva — helyben hagyattak, s azoknak megerősítés és jóváhagyás czéljából felsőbb helyre beterjesztése elrendeltetett; egyszersmind az újra megalakulás kimondván, az aláírási iv megnyitottat s annak városunk gazdaközönsége, valamint egyesületünk iránt érdeklődő más rendű lakosai között köröztetése is elrendeltetett. Az érdeklődést általánosságban felkeltve, ohajtandó, hogy minél számosabban lépjenek be az egyesület tagjai közé; mert csak úgy remélhet az egyesület tekintélyt s közjóra irányult törekvéseinek elismerést és sikert biztosíthatni.

A jelenlegi elnökség és választmány leköszönése — az alakuló közgyűlés előforduló teendők elintézésére utasítással — elfogadott; az alakuló és szervezkedő közgyűlés határidejéül jövő 1886. év január hó 3-ik napja tüzetett ki.

Panasz emelése következtében, a napokban kézbesített — s gazdaközönségünk nagy részére sérelmes — főkapitányi rendelet hatályon kívül helyezése iránt a tek. városi tanács megkeresése elhatározottat. — S végül a múlt évi számadások felülvizsgálására bizottság lön kiküldve.

A „Rimaszombati gazdakör“ alapszabályai.

(Vége.)

5. §. Az egyesületi tagok jogai: Az egyesület minden tagja részt vesz a közgyűléseken.

Minden tiszteletbeli, alapító s rendes tag szavazati joggal bír. — A közvagyonát érdeklő kérdéseknél az alapító tagok minden egyes alapítvány után két szavazattal bírnak.

Alapító tagok s erkölcsi testületek, valamint nők, írásbeli meghatalmazott által is képviselhetik magukat.

Könyvtár, helyiség, gépek és eszközök használata, egyszersmind az egyesület által esetleg kieszközölhető minden másféle kedvezmények és előnyök valamennyi tagnak biztosíthatnak, pártoló tagok felett a tiszteletbeli, alapító és rendes tagok elsőbbséggel bírván.

A tagsági jogok és kedvezményeket élvezik tiszteletbeli s alapító tagok élték fogytáig, rendes és pártoló tagok kötelezettségeik lejártáig, az alábbi pontban említett esetek kivételével.

Megszűnik a tagsági jog haláleset, esőd, büntető törvényhatóságok elmarasztaló ítélete következtében, vagy ha valakire reabizonyul, hogy a 4. § első pontjában foglalt feltételeknek meg nem felel.

6. §. Az egyesület belserveszete: Az egyesület ügyeit intézik: a) a közgyűlés, b) az igazgató választmány és c) az elnökség.

7. §. Az egyesület minden évben őszi és tavasszal (két) rendes, 10 tagnak írásban beadott s indokolt kérelmére és szükséghez képest több rendkívüli közgyűlést is tart, melyre az egyesület tagjai közgyűlés megválasztása előtt legalább 8 nappal meghívandók.

Határozatok, a 15. és 16. §. eseteinek kivételével, többséggel hozhatók. — Egyenlő szavazatok esetén elnök dönt. — A közgyűlés jegyzőkönyveit elnökön kívül közgyűlésileg erre kiküldött két tag hitelesíti.

8. §. A közgyűlés tárgyai: Az elnökség és igazgató választmány megválasztása. Jelentések felolvasása. Számadások megvizsgálása s a jövő évi költségvetésnek megállapítása. Tiszteletbeli tagoknak választása. Az alapszabályok megváltoztatása. Indítványoknak tárgyalása. Intézkedés az egyesület feloszlása esetén.

9. §. Igazgató választmány: Az igazgató választmány az alapszabályok értelmében s a közgyűlés határozatai szerint vezeti az egyesület ügyeit.

Tagjai az elnök, alelnök, titkár, pénztárnok, jogügyek képviselője és a 18 választmányi tag.

Elnökség és választmányi tagok minden hat év letelte után újra választatnak.

Elnök, alelnök akadályoztatása esetén saját kebeléből választ elnököt.

Ervényes határozatok hozatalára elnökön kívül legalább öt tagnak jelenléte kívántatik meg.

Szükség szerint tartja üléseit s bármelyik tagja kívánságára azonnal összehívandó. Szótöbbséggel határoz. Választja a titkár, pénztárnok és jogi ügyek képviselőjét.

Hatáskörébe tartozik egyik tagja által ajánlott új tagnak az egyesületbe felvétele, esetleg tagok kizárására vonatkozó indítványok felett határozni, — esetleges rendkívüli kiadásokat — a közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében — utalványozni.

Közgyűlést megelőzőleg a számadásokat összeállítja, a tagok névsorát s a jövő évi költségvetést elkészíti.

Ülései a megelőző ülés jegyzőkönyveinek hitelesítésével kezdődnek.

10. §. Elnök: Elnököl a közgyűlés és választmányi üléseken, azoknak tagjait a tanácskozási tárgyak megjelölésével összehívja. — A közgyűlésnek az egyesület működéséről és az egylet vagyoni állásáról jelentést tesz.

Az egyesületet hatóságok s harmadik személyek irányában képviseli. — A közgyűlés által megszavazott költségvetés szerint az egylet pénztárnál fizetéseket utalványoz, tíz forintnál nem nagyobb összegekig, azonban saját felelősségére azonkívül is.

A pénztárt ellenőrzi, s időnként megvizsgálja. — Mulasztásából eredő pénztári károkért felelős.

Az egyesület nevében kiadandó minden okiratot aláír.

11. §. Alelnök: Elnököt akadályoztatása esetén mindenben helyettesíti.

12. §. Titkár: Az igazgató választmány által megválasztott titkár szerkeszti a közgyűlés és választmányi

gyűlések jegyzőkönyveit, az évi jelentéseket, hatósági megkereséseket. — Az egyesület iratait kezeli és őrzi. A levelezéseket vezeti. Az egyesület nevében kiadandó — nem jogi — okiratokat aláírja.

13. §. Pénztárnok: Az igazgató választmány által megválasztott pénztárnok kezeli az egyesület vagyonát. — Minden bevételt és kiadást ő eszközöl; kiadásokat az elnökség, — rendkívülieket a választmány — utalványozására és nyugalma mellett. — Felelősként a választmány a pénztár állásáról jelentést tesz. — Az év végével a számadást és mérleget összeállítja. — Hátralekövetőkről jegyzéket vezet, esetlegesen heverő nagyobb összegeket a választmány által kijelölt pénztárnál gyűmölésös végett elhelyezni köteles.

14. §. Jogügyek képviselője: Az igazgató választmány által választott jogügyek képviselője felügyel az egyesület jogaira, jogi ügyleteket végez. — szerződéseket köt stb. — képviseli az egyesületet bíróságok előtt, behajtja a hátralekövető tagdíjakat, úgy az egyesület egyéb követeléseit.

15. §. Az egyesület vagyona: Az egyesület vagyona az egylet céljainak elérésére fordítandó.

Ha bármely okból megszűnik az egyesület, vagy a közgyűlés az összes egyesületi tagok két harmadának szavazatával, megszüntetését határozza el, vagyona a jelenlevők szavazatának többsége által kijelölendő hazai — elsősorban városi vagy megyei hasonezélű egyesület javára fordítandó.

Azon esetben, ha a közgyűlés nem lenne e tekintetben határozatképes, 30 nap leteltével a tanácskozás tárgyának s a közgyűlés összehívása okának világos kitétele mellett egy újabb közgyűlés hívandó egybe, hol tekintet nélkül a szavazatok számára, a jelenlevők szavazatának kétharmada végérvényesen határoz. — az e tekintetben hozott határozat azonban foganatosítás előtt a magy. kir. belügy, illetve a m. kir. közgazdasági ministeriumhoz megerősítés végett felterjesztendő.

16. §. Az alapszabályok megváltoztatására az összes egyesületi tagok felének jelenléte, s szavazatának kétharmada kívántatik, határozatképtelenség esetén a fentebbi pont szerint 14 nap múlva összehívott közgyűlésen megjelent tagok szavazatának kétharmada végérvényesen határoz. — Az alapszabályok, megváltoztatás esetén — megerősítés végett felsőbb helyre felterjesztendő lévén.

17. §. Az egyesületnek egy pészéje van Rimaszombati város (sas) czímerével és „Rimaszombati gazdakör“ főirattal, mely hivatalos használat végett az elnökön áll.

18. §. Azon esetben, ha az alapszabályokban meghatározott czél és eljárást illetőleg hatáskörét az egyesület meg nem tartja, a kir. kormány által, — a meynyiben további működésének folytatása által az állam vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék, haladéktalanul felfüggeszthető, és a felfüggesztés után elrendelendő szabályvizsgálat eredményéhez képest végleg fel is osztható vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására különbeni felosztás terhe alatt kötelezhető.

Ezen alapszabályok három egyenlő példányban az elnökség által aláírva a magy. kir. belügyminister, illetve a földm. ipar és kereskedelmi ministeriumhoz felterjesztendő, s jóváhagyás után életbe lépnek.

Hírek és vegyesek.

Kinevezés. Dr. Löcherer Tamás — eddig a megyei közkórház orvososa — a dr. Szabó Samu megyei főorvossá történt megválasztása által úresedésbe jött kórházi igazgató főorvosi állomásra lett kinevezve. — Szívölörvendünk e kinevezésnek, melyet a dr. Löcherer Tamás ur ismert kezességére, közszeretettel és tiszteletben álló szeretettel méltó egyéniségénél fogva egészen méltányosnak és igazságosnak tartunk.

Fényes főúri esküvő lesz e hó 29-ikén Gáson Nógrád vármegyében. Rosthy Flórián, portugál-követségi tanácsos es. kir. kamarás, vezeti oltárhoz ghymes és gácsi gr. Forgách Antal és Ederer Flórina leányát gr. Forgách Ilonát — vőfélyek: gr. Forgách Antal és gr. Forgách János. — nyoszolyó leányok: Forgách Klórid és Czeberán Mária grófnők. — násznagyok: Gyürky Abraham gróf Nógrád és Nyitra megye főispánja, Majthényi László báró.

Halalozások. Rombauer Ervin rozsnói kir. járásbíró, hivatali pontossága, lelkiismeretessége és képzettségéről megyszerte ismert s közszeretettel és tiszteletben állott hivatalnok folyó hó 15-én Rozsnón elhunyt. — Pazar Miklós rozsnói járási utbiztos folyó hó 14-én 50 éves korában tüdőszélhűdés következtében hirtelen elhunyt. — Nyugodjanak békén poraik!

Halálozás. Ifj. Primőczy Szent-Miklós Viktor élete 29-ik évében, folyó 1885. évi december hó 18-án délutáni 4 órakor hunyt el Béjében. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 21-én délután 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a bejői sírkertben örök nyugalomra tetetni.

Új posta. Gömör megye Simonyi községében folyó évi december hó 16-án új postahivatal lépett életbe, mely gyalogkúldözépostajarat által naponként a feledi postahivatallal lesz összekötve. — Kézbesítési kerületét: Darnya, Dété, Dobóca, Gesztete, Jeszte, Léhi, Simonyi községek; Mogyorós, Tamástelke, Veresharasz pusztaik képezik.

Az Iparhatósági megbizottak választása e hó 16-án volt városunkban. — A választás fényesen igazolta azt, hogy iparosaink legnagyobb részének — ha csak személyes ambíció nem vezeti, nincs még meg a kellő érzelme ez intézmény fontossága iránt. Legalább erre enged következtetnünk az, hogy a mintegy 400 szavazatképes iparos közül 12, mond tizenkét egyén élt törvény adta szavazatjával. Megválasztottak: Kovács József 12, Bolka Pál 12, Varga Lajos 11, Trubint Lukács 10, Konyha Géza 10, Turóczy János 10, Gazda Bertalan 10, Lévy István 9, Náray János 9, Szojka János 9, Reizinger János (mészáros) 9, Szeverényi János 9, Erdélyi János 9, Lovniczky József 8, Németh Károly 8, Németh Lajos 8, Molnár János 8, Éva János 8, Kalla Mihály és Miskolczy István 7. szavazattal.

A Nagyboldogasszony napján rendezett tombolajátékkal összekötött táncszertelen jelen voltak névsorából tévedésből kimaradtak: Gömöri Szontagh Pálné urnő és Stierenberg Katinka s Jenes Jolán urholgyek.

Baleset. Nagy hajtóvadászat tartott e hét első napjain a Fáy Gusztáv főispán tulajdonához tartozó szelcei erdőségeken. E vadászatokon Bérczy El-k, a rimamurány-salgótarjáni egyesület erdésze is részt vett, és e nemes sport veszművének majdnem áldozata lett. Ugyanis már hiába kilőtt fegyverével allott a „Stand-on“ midőn a bozótból egy óriási vadkan rohant reá, s mielőtt valáskészt használhatta volna, a szó szoros értelmében földhöz vágta, miközben koponyája oly erősen átódott egy kiálló szikladarabhoz, hogy az több helyütt kemény zuzódásokat szenvedett. A különben jeles vadászt súlyosan megsérülve szállították haza, de mint örömmel értesülünk, most már komoly veszélytől nem kell tartani.

A Jolsván folyó hó 19-ére rendezett műkedvelői előadás, melyen a jolsvai műkedvelők Csiky Gergely a „Kaviar“ című jeles bohózatát fogják előadni, — az alispán váratlanul közbejött halála miatt — mint bennünket értesítenek — folyó hó 26-ára halasztottat el.

Nógrádmegyében — mint rendes levelezőnk értesít — színtén igen gyengén vannak egészség dolgában. Nevezetesen Vilke, Panyi-Darócz, Törincs és Taraócz községekben a tankötelezett gyermekek között a vörheny egész járvánnyá nőtte ki magát, annyira, hogy pl. Vilken 68 tanköteles gyermek közül ma csak 49 jár iskolába; haláleset nagyobb mérvben azonban csak Taraóczán fordult elő, hol eddig a veszélyes járvány 22 áldozatot követelt. A kellő intézkedések mindenütt megtétettek.

Szenzációs öngyilkosságról értesítik a M. Hirdőt Balassa Gyarmatról. Ugyanis ott Benzenleutner Leontin az odaváló polgári iskola szép készütségi fiatal tanítóje e hó 15-én forgópisztolyal agyonlötötte magát. A szerencsétlent egyik hivataltársa K. István kerítette hálójába, ki a helyett, hogy áldozatát a nyilvános gyilkozattól megmentse, egy nyilvános mulatság alkalmával női becsületében sértette meg, ez által akarván állítólag az eddigi viszonyt, melynek jelei mutatkoztak, megszakítani. Ez a nő annyira elkészerítette, hogy első ízben morfiummal akarta magát kivégezni, s miután ez sikerre nem vezetett, hajtotta végre forgópisztolyal az öngyilkosságot. — Temetése e hó 16-án volt a közönség nagy részvete mellett.

Megrendítő véget ért Budapesten Egresi Vilmos és családja e hó 16-án. Az egykor tekintélyes vagyonnal bíró családapat szerencsétlen vállalatok adósságokba keverték, melyektől menekülni képes nem volt. — A kérelmetlen hitelezők zaklatásai, mert kötelezettségének eleget tenni nem bírt, egy borzasztó elhatározásra bírta a szerencsétlen apát. Jelestül gyermekei elé tárta sanyaru helyzetét, s azon ohajtását fejezte ki előttük, hogy haljanak meg együtt, gyermekei a 20 éves Berta, a 19 éves Lajos s a 15 éves Regina készséggel adták beleegyezésüket s miatt az említett napon a ház egyetlen eszékédét eltávolították, az apa gyermekeit sorba lelötötte s utóljára önmagát végezte ki. — A hátrahagyott levelek, melyeket biztos kezekkel bírtak, bizonyítják azon szilárd elhatározást, melylyel a borzasztó tette magukat elhatározták. — A megejtett törvényszéki boncolás kiderítette, hogy előtte való nap gyufaöldattal akartak a nyomor elől a halálba menekülni, s miután ezzel a vélt sikert el nem érték, folyamodtak a pisztolyhoz. — Midőn a eseléd egy óra múlva visszatért, csak Lajos hörgött, míg a többi egytől-egyig halott volt.

Utólagosan a folyó hó 8-án rendezett tombolajáték jótékony czéljára Iszák István urtól köszönettel 10 frtot vettünk, melylyel a tiszta jövedelem 442 forint 12 kr-ra emelkedett. Rimaszombat, 1885. decz. 17. A rendező női bizottság nevében: Glaufl Pál.

A karácsonyi és újévi üdvözlétek megváltásául a rimaszombati és vidéke jótékony nöegylete által gyámolított árvák számára rendezendő „karácsonyfá“-hoz a következők járultak kegyes adományaikkal: Baksay Istvánné 1 frt. Baksay Józsefné téli kendő és 1 frt. Beliczay Lászlóné ruhanemű és 1 frt. Beliczay Viktorné 1 frt. Bornemisza Lászlóné ruhanemű, dió, mogyoró. Csesznok Pálné 1 frt. Csider Antalné 1 frt. Dapsy Józsefné kalács és egy kosár dió. Fülep Bérniné 1 frt. Fejes Istvánné egy kosár alma. Glaufl Pálné 1 frt. Groó Vilmosné 1 frt. Henyney Kálmánné ruhaneműek. Hudoba Sámuelné 1 frt. Holló Dénesné 1 frt. Jánosdeák Andrásné 1 frt. Kemény Bertalané ruhanemű, gyümölcs. Kalla Mihályné 1 frt. Krman Ilona 50 kr. Kern Adolfné kávé. Kovács Antónia 1 frt. Dr. Lichtschein Adolfné ruha, dió, alma. Liszka Józsefné 200 dió aranyozva, ezukor, kávé, 10 drb könyv. Özv. Marton Rudolfné egy véka alma és 1 frt. Madarassy Dezsőné ruhanemű és 1 frt. Molnár Lajosné husnemű, alma, 2 kenyér. Nagy Jánosné a karácsonyra letett 100 frt alapnak kamatja 5 frt. Neuwelt Gáspárné ruhaneműek. Özv. Paczek Mórné ruha, kendő, tej. Perjessy Pirokka 40 kr. Özv. Richter Dánielné 1 frt. Ráski Bertalané ruhanemű, gyümölcs. Regul Margit egy téli kendő és sitemény. Samarjay Jánosné a karácsonyfá, 21 drb mákos kürt, husneműek. Süteő Istvánné egy kosár alma és 1 frt. Szabó Samuné zsebkendők és 1 frt. Stolez Mártonné ruha és tej. Simko Nándorné két kalács. Terhes Pálné kendő, harisnya és 2 lepény. Törköly Józsefné 50 krajczár.

Az újévi üdvözléteket megváltották: Bornemisza Lászlóné 1 frt. Baksay Istvánné 1 frt. Baksay Józsefné 1 frt. Beliczay Lászlóné 1 frt. Borsody Károlyné 1 frt. Dapsy Józsefné 1 frt. Farkas Abrahámné 1 frt. Kern Adolfné 1 frt. Liszka Józsefné 1 frt. Marton Rudolfné 1 frt. Molnár Lajosné 1 frt. Madarassy Dezsőné 1 frt. Marikovszky István 1 frt. Özv. Patzek Mórné 1 frt. Raisz Miksáné 1 frt. Samarjay Jánosné 1 frt. Stech Kálmán 1 frt. Dr. Szabó Sámuel 1 frt. Dr. Trajter Istvánné 1 frt. Dr. Trajter István 1 frt. Dr. Veres Sámuel 1 frt. Dr. Lichtschein Adolf 1 frt.

Fogadják a kegyes adakozók hálás köszönetemet. Rimaszombat, 1885. decz. 19.

Liszka Józsefné, igazgató.

Irodalom.

Uj humorisztikus hetilapot inditanak meg Bartók Lajos és Mikszáth Kálmán. — A lapnak, — mely a kedélyes „Urambátám“ ezim alatt indult meg. — ezéjla egy részről a közönség mulattatása, másrészt pedig a magyar humor fel-felesíltanó szikráinak megörökítése. — Miként az előfizetési felhívás mondja: „Az Urambátám“ nem lesz rossz ember. Már az is igen szép tőle, hogy nem üz semmi politikát, élő személyekkel nem foglalkozik. Nem ismer senkit és semmit, csak a tréfát. Genialis Jankó Jánosunk, a ki őt lepingálta s ezentul is sok dolgát fogja illusztrálni, kardot, pisztolyokat akart a szobába akasztani, de lebeszéltek, mert ezek az „Urambátám“-nak egészen fölöslegesek. Az soha sem haragít meg senkit. Jókendő lesz mindig. Neha pajkos, de eszintalannak nem engedjük, hogy kedvét lelje benne a magyar családban nem csak az öreg ur, a ki egy beszédes ezimborára tett szert a lapban, hanem a menyecske, a serdülő leány, sőt az otthon vakációzó kis diák is. De még azután is bekötvé, el nem avulható be-eses darabja legyen folyton a könyvtárnak. „Urambátám“ megjelenik minden héten vasárnap, mástól iven, sok képpel, a legdiszesebb kiállításban: vidám elbeszéléseket, verseket, adomákat, ötleteket és apróságokat hoz élénk tarkaságban, a legjelesebb művészet gazdag illusztrációival, ezekben is nagy változatosságot nyújtva. Munkatársunk — a legkiválóbb írók mellett — maga a magyar közönség lesz. Előfizetési feltételek évenyegyre 2 frt. fél évre 4 frt. egész évre 8 frt. „A Urambátám“ megjelenik minden szombaton, hogy vidéki t. olvasóink is megkapják vasárnapra másfél iven illusztrálva és gazdag tartalommal. Kiadóhivatal, hova az előfizetések küldendők — legcélszerűbben postautalványnyal — Budapest, Hatvani-utca 3. sz. II. emelet.

Hivatalos közlemények.

Pályázati hirdetmény.

13201. sz. Dr. Löcherer Tamás volt m. közkórházi másod orvosnak ezen kórházhoz igazgató orvosi minőségben lett kineveztetése folytán a kórházi másodorvosi állomás üresedésbe jövén, ennek betöltése végett ezennel pályázatot nyitattik.

A kórházi másodorvos évi fizetése 600 frt-ban van megállapítva.

Felhivatnak ennél fogva mindazon hazai orvostudorok, kik ezen állás elnyerésért pályázni kívánnak, hogy elméleti és gyakorlati képzettségüket, valamint eddigi foglalkozásukat, s magyar állam polgárságukat hiteles okmányokkal és illetve bizonylatokkal kellőleg felszerelt pályázati kérvényüket hivatalomhoz Rimaszombatba az 1886. évi január hó 1-ső napjáig, mint végső határidőig annál bizonyosabban adják be, mivel a később beérkező kérvények többé figyelembe vétetni nem fognak. — Rimaszombat, 1885. december 17.

Alispán helyett: Ujházy, főjegyző.

Felelős szerkesztő: LŐRINCZY GYÖRGY.

Magán-hirdetések.

Eladó szántó föld.

Rimaszombat város határában, a pokorági ut mentén 4141 négyszög öl I. osztályú szántó föld, — kedvező feltételek mellett — szabad kézből eladó. — Venni szándékozők sziveskedjenek Szabó József mézszároshoz fordulni.

Huszonhetedik évfolyam.

Előfizetési felhívás a

„Budapesti Bazar“

1886. évi folyamára.

A „Budapesti Bazar“ egy év lefolyása alatt 2000 illusztrációval — képeken és ábrákon — mutatja be minden idegyre a legújabb divatot, a fehérneműk legszebb mintáit, a kézimunkák minden ágazatát értelmes magyarázatokkal kísérve. Minden száma mellett telváltva hoz szabásrajzokkal nagy ívet himzörájokkal, monogramokkal és papírból kivágott szabásmintákat. A „Budapesti Bazar“ minden száma mellé egy művészileg rajzolt, színezett párizsi divatkép van mellékelve.

A „Budapesti Bazar“ gazdag szépirodalmi részével, díszes kiállításával és hasznos mellékleteivel páratlanul áll a divatlapok között.

A „Budapesti Bazar“ szépirodalmi részét egy iv regénymelléklettel bővítettük meg, melyből idővel esinos könyvtárt gyűjthetnek az előfizetők.

A jövő évi regénymelléklet, a kedvelt tranzia író Daudet Alfons „VESTRIK KISSASSZONY“ ezimű rendkívül érdekes regénye lesz.

A „Rózsaszinborítékot“ annyira megkedvelt „Társalgó esernök“ — kérdések és válaszok közlésére — továbbra is t. előfizetőinknek engedjük át.

A „Budapesti Bazar“ előfizetője, megrendelhet saját nevére monogrammot fehérneműk jelzésére.

A „Budapesti Bazar“ a megrendelések rovatában ismerteti a főváros legjelesebb és legújabb üzleteit.

Csak is a „Budapesti Bazar“ részleteti vidéki t. előfizetőit azon kedvezményben, hogy el fogad bármily tárgyra megrendeléseket.

Előfizetési feltételek.

A „Budapesti Bazar“-ra a regénymelléklettel együtt:
Egész évre (januártól—december végéig) 10 frt — kr.
Fél évre (januártól—június végéig) 5 frt — kr.
Negyed évre (januártól—március végéig) 2 frt 50 kr.

Kedvezmény árban rendelhetik meg t. előfizetőink:

A „Kilencz milliomas ember“ ezimű regényt; 80 kr. Bolti ára: frt 1.20.

A „Hélen“ ezimű regényt; 80 kr. Bolti ára: 1 frt 20 kr.

A „Méregekverőnő szerelme“ ezimű regényt; 50 kr. Bolti ára: 80 kr.

Az előfizetési pénzek a „Budapesti Bazar“ kiadóhivatalához küldendők (Koronaherezeg-utca 17. szám.)

Mutatványszámot küldünk szivesen.

Bérbeadó lakás.

Rimaszombatban a Jánosi-utca 42-ik szám alatt lévő 6 szobából, konyha, eselédlak, éléskamra, istálló, sertésöl, kert, méhes stb.-ből álló lakás 1886. évi január 1-től egy vagy több évre haszonbérbe kiadandó. Értekezhetni lehet ugyanott a tulajdonos

özv. Lőrinczy Endrénével.

Bérlés.

Egy jókarban tartott falusi birtok, mely áll 95 osztályozott hold szántóföld és kitünő termő rét, 17 hold erdei legelő, és 101 hold vegyes közös legelő 1960-ad részéből, gazdasági épületekkel (istállók, esür, magtár, lakóház, kert) vasuti állomástól egy órányira távolságra fekvő helyen kedvező feltételek mellett, gazdasági felszerelés, marha, őszi vetés és takarmány állománnyal vagy a nélkül bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítást ad tekintetes Balajthy László ur Gesztetében, u. p. Feled.

MAJOROSSY R.,

férfi-ruha készítő.

Rimaszombat, Temető-utca 4. sz. I. emelet.

Alólírott tisztelettel felajánlja szolgálatkésztségét a beállt farsnagra mindenféle divatos

báli öltönydarabok,

ugyszintén uraságok szolgáltszemélyzetei részére

egyenruhák (livrés)

bármily színben, kivánság szerint való gyors és jutányos ároni elkészítésére.

Ez alkalommal felhívom a t. cz. közönség figyelmét még a raktáramban levő mindenféle

kész férfi- és gyermeköltönyeimre,

Magamat a t. cz. közönség pártfogásába ajánlván, maradtam Teljes tisztelettel

Majorossy Rudolf, férfi-szabó.

Bérbe kiadó lakások.

A pokorági-utczában a 9. szám alatt egy 3 szoba, konyha, kamara és fatartóból álló lakás akár 1886. év Sz.-György napjáig, avagy tovább is, a z o n n a l bérbe kiadó. — Némkülönb a Losonci-utczában a 47. szám alatt 1886. év Sz.-György napjától tetszés szerint több évre, s egy udvarban két különálló lakás együtt vagy elkülönítve bérbe kiadó. Az első lakás áll 3 szoba, konyha, kamara, záros fatartó és egy rész kertből. A második lakás 2 szoba, konyha, kamara, záros faszin és kertből. — Bérleni szándékozők értekezhetnek Benyo Béla kereskedésében.

É r t e s í t é s.

Az év vége és ezzel kapcsolatban a szokásos vagyoni leltározás közeledvén, van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét azon kedvező körülményre irányítani, hogy az említett alkalomból, s különösen azért is, hogy az évad végével raktáromat kisebbíthessem, a raktáromon levő cikkek árát tetemesen lejjebb szállítottam, s hogy a cikkek sokoldalúsága felől kellő tájékoztatást nyújthassak, van szerencsém azokat a következőkben elősorolni u. m.:

Folyó árak: Rumburgi, creasz- és szilézai vásznak $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{4}$ és $\frac{7}{4}$ szélességben, ezérna- és pamut-gradi, valódi Schroll-féle chiffon minden szélességben, valódi ezérna-kanavászt és tollakra való nangen különböző színben, derékalj- és butoresinvat sötét és világos színekben, fehér piquet és zsinoros barchet, fehér vászon és ezérna battiszt zsebkendők s ugyanolyanok színes ábrakkal, valódi ezérna abroszok minden nagyságban egyenkint és 6-, 12- és 16 személyes terítékekben, törülközők rojtjal vagy rojt nélkül, színes- és fehér tricot-, canava- és ezérna kávés terítékek.

Divat- és selyemkelmék: Flanel, cachemir, loden, kasan, crepp, molton, gyapju-satin, rips, beige, cheviot, foulé, női posztó és fekete s színes terno minden minőségben, továbbá ruhára való színes selymek, satin de Lyon, faille, nobless, grosgrain és surrah selymek feketében.

Fehérneműk: Cspike-függönyök beosztva és méterenként, brillantin, battist-clair, moull, tarlatan, piquet, igen elegans kiállítású halókötösök (corsett), színes és fehér alszoknyák nyári és téli évadra, női ingek chiffon- és vászonból, dús kiválasztású fehér és színes férfi-ingekben, a legdivatosabb szabású gallér és kézelő, fehér és színes kötények simán és kivarrással.

Kendők: Cachenez-, selyem-, berlini-, mohair-, és csipkekendők, báli bemenők, mindennemű és nagyságu fej- és vállkendők, fekete cachemir- és ternokendő selyem rojtjal.

Butor-kelmék: Színes nyoma'u és beszövítt jute, oriental, gobelin, rips, crepp- és vászon-grádlí, mindezekhez hasonmintájú ágy- és asztalterítők és függönyök, görfüggönyök (rolet).

Mosó kelmék női ruhákra: Angol zephir, boston, cretton, satin, oxford, színes nyomatu toile, kék festett kelmék és valódi jöszinű mosó barchettek.

Dísz-cikkek: Fekete-, színes pamut- és selyem bársony, gyöngyözött és fénytelen fekete paszomány, agrafféok minden színben, a legdivatosabb gombok, selyem- láma- és mosócsipkék, himzett csipkekelmék, atlasz és brocászövetek, a legdivatosabb nyakfodrok, selyem szallagok, valódi pragai glacé- és szarvasbőr keztük.

Különfélék: Levarrott paplanok törökös mintájú és olajos kartonból, továbbá cachemir-, satin- és minden színű selyemből, flanel takarók, futó- és nagy asztalszőnyegek, löpökörök beosztva és méterenként.

Szövítt- és rövidárak: Női-, férfi- és gyermek-harisnya, alsó nadrág és alsó ujjas, ez utóbbiak a Jaeger tanár-féle szabványminőségben is, továbbá fehér és színes kötő-, hurkoló- és himzópamut, gép- és varrószelvények stb.

Gyapjukelmék: Kammgarn, cheviot, loden, palmerston, posztó, peruwienne, tosking, tüffel, többféle bojhos kabát- és mindennemű divatkelmék.

Ezen kelmékből mint eddig, ugy ezentul is egész öltönyök elkészítését is elvállalom, mely ruhadarabok kifogástalan állásáról szabómesteremnek eddigéig szerzett érdemei kellőleg kezeskednek.

A magz uraságoknak nagyrabecsült figyelmükbe ajánlom, hogy az év végével bekövetkezni szokott szolgálcsere alkalmából minden szükségelt színű livrée-öltönyök elkészíttetését is elvállalom, és azokat a legolcsóbb árba számítom.

Felsorolt cikkek között számtalan olyanok is vannak, a melyek karácsonyi és ujévi ajándékokra igen célszerűek, kérem becses figyelmét ezekre is kiterjeszteni.

A midőn még megemlítem, hogy raktáramon még igen sok e szakmába vágó, s itt meg nem nevezett cikkek vannak, azon kérelmemet vagyok bátor nyilvánítani, hogy engem megrendeléseivel szerencsétlenni és becses bizalmával megajándékozni méltóztassék.

Rimaszombat, 1885. december hó 3.

Teljes tisztelettel

ENGEL ADOLF.